Nr. 442. Kraków, Niedziela 6 Października 1918. Rok XXXVII

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	90 kor. — h.	45 kor. — h.	22 kor. 50 h.	7 kor. 50 h.
z odnoszeniem do domu	108 „ — „	54 „ — „	27 „ — „	9 „ — „
W Austro-Węgrzech				
z jednorazową przesyłką poczt.	108 „ — „	54 „ — „	27 „ — „	9 „ — „
z dwurazową „ „	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
W Państwie Niemieckiem	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
W innych państwach	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „N. Reformy" w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572. Nr rach. poczt. Kasy oszczędności 857.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 30 h.: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Piohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 30 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy" — Główna trafika w Rynku — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej ul. Szczepańska 9 Biuro dzienników M. Hapoczyn, ul. Jagiellońska 7 Trafika w Sukiennicach

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. W Jarosławiu J. Soczyńska. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger d. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M. Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile)

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od wiersza drobnem pismem za pierwszy raz 80 hal., za każdy następny raz 60 hal. — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej. — Nadesłane po 2 K od wiersza. — Głosy publiczne po 4 K od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany, pierwszy raz 1 K. — Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 3 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 1 K od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Propozycya pokojowa.

Kraków, 6 października.

Wczoraj wykazaliśmy, że dalsze prowadzenie wojny jest dla mocarstw centralnych, w szczególności zaś dla Austryi i Turcyi, niemożliwem. Pogląd ten zaczął ustalać się w miarodajnych sferach wiedeńskich natychmiast po odstąpieniu Bułgaryi. Dnia 3 bm. skrystalizował się ostatecznie w ponownej propozycyi pokojowej, ogłoszonej w Austryi wczoraj.

Depesza rządu wiedeńskiego miała być stosownie do jego prośby jeszcze onegdaj przetelegrafowana przez rząd szwedzki do Waszyngtonu. Prezydent Wilson otrzymał ją zatem prędzej, niż ją ogłoszono w Austryi.

Obecnie toczy się z pewnością wymiana zdań między Waszyngtonem a koalicyantami co do odpowiedzi na tę pierwszą prawdziwą propozycyę pokojową, której nie można już zaliczyć do t. zw. »ofensyw pokojowych«. W przeciwstawieniu bowiem do wszystkich poprzednio czynionych propozycyj pokojowych obecna jest wyraźną — prośbą o pokój ze wszystkiemi tego faktu konsekwencyami.

Po stronie koalicyi fale biją dzisiaj wysoko, czemu nie można się dziwić. Ale wskutek tego nie można też przepowiadać, w jakiem tempie i w jakiej postaci pojawi się skutek ostatniego tym razem już poważnego kroku pokojowego mocarstw centralnych.

Warunki, które koalicya podyktowała Bułgaryi, nie upoważniają do wniosku, aby okazała się zbyt łagodna wobec mocarstw centralnych. I znowu jest to zgodne z logiką położenia. Armia niemiecka znajduje się w położeniu wprawdzie bardzo trudnem, ale stoi przecież na ziemi francuskiej i belgijskiej. Trudno przypuścić, aby koalicya zgodziła się na zawieszenie broni, nie zabezpieczywszy się najpierw co do tego, iżby Niemcy nie wykorzystali pauzy bojowej nietylko dla odpoczynku, lecz także dla ulepszenia warunków i środków swojej dalszej ewentualnej obrony. Z tego powodu należałoby oczekiwać raczej twardych niż łagodnych warunków rozejmu.

Jeżeli mocarstwa centralne występując z obecną swoją prośbą o pokój, liczyły się już z góry z temi konsekwencyami swojego położenia i stosunku do koalicyi, to nawet mimo twardych warunków rozejmu, możnaby oczekiwać rychłego zawarcia rozejmu i rozpoczęcia rokowań pokojowych.

Co do Austryi i Turcyi to prawdopodobieństwo przyjęcia wszelkich warunków jest istotnie duże. Co się tyczy jednak Niemiec, to dopiero najbliższe dni okażą, w jakim stopniu pragnienie pokoju wzięło tam górę nad wszelkiemi innemi uczuciami.

W każdym razie wydaje się być pewnem, że Austrya i Turcya przynajmniej nie ustaną już w połowie drogi, jakkolwiek okazałaby się ona trudną i ciernistą, byleby dojść do pokoju, który jest dzisiaj jedynem dla obu państw wyjściem z położenia.

Dla nas Polaków w dniu wczorajszym rozpoczął się nowy okres w wielkim procesie kształtowania naszych losów. Koalicya atlantycka, która nie szczędziła nam obietnic i cennych przyrzeczeń, przechodzi w położenie, w którem będzie musiała w sprawie polskiej od słów przejść do czynów. Od wczoraj potężna koalicya stoi na czele tych czynników, które bezpośrednio a niewątpliwie przemożnie zaważą na losach Polski. Naród polski, mając głęboko w sercu wyryte te wszystkie wzniosłe zasady wolności i sprawiedliwości, które z taką konsekwencyą głosił w tej wojnie prezydent Wilson i cała koalicya, z otuchą i wiarą spoglada w przyszłość, przekonany, że zwycięska koalicya wysokie swoje cele i zasady zastosuje do odradzającej się Polski w całej pełni i bez jakichkolwiek ograniczeń.

Po Brześciu Litewskim, po dniu, w którym pogrzebaną została nadzieja odbudowania zdolnej do życia Polski w związku z temi siłami, które wówczas działały, zaświtał nam oto wczoraj nowy dzień nadziei i wiary, że czego nie chcieli i nie umieli wobec nas dokonać jedni, tem snadniej i tem lepiej dokonają drudzy.

Podstawy rokowań pokojowych

Ponieważ propozycya pokojowa mocarstw centralnych wymienia 14 punktów orędzia prezydenta Wilsona do kongresu z dnia 8 stycznia b. r., a dalej 4 punkty jego mowy z dnia 12 lutego b. r. i jego mowę z dnia 27 września, jako podstawę, na której toczyć by się mogły rokowania pokojowe po ewentualnem zawieszeniu broni, przeto przypominamy tutaj jeszcze raz w krótkości owe punkty, mające służyć za podstawę pertraktacyj.

Pierwsze 14 punktów Wilsona brzmią:

1. Wszystkie traktaty pokojowe muszą być jawnie powzięte z wykluczeniem tajnej dyplomacyi.

2. Wolność żeglugi na wszystkich morzach.

3. Możliwe usunięcie ograniczeń handlowych i równość wszystkich państw w tej dziedzinie.

4. Ograniczenie zbrojeń do minimum.

5. Załagodzenie sporów kolonialnych z uwzględnieniem interesów tubylców.

6. Opróżnienie obszaru całej Rosyi i nie przeszkadzanie w sposobach jej wewnętrznego urządzenia się.

7. Ewakuacya i restauracya Belgii przy uszanowaniu jej suwerenności.

8. Zwrot Alzacyi i Lotaryngii.

9. Uregulowanie granic z Włochami w myśl sprawiedliwości narodowej.

10. Nadanie ludom Austro-Węgier możności samorządnego rozwoju.

11. Ewakuacya i restauracya Rumunii, Serbii i Czarnogóry. Wolny dostęp do morza dla Serbii. Międzynarodowe ustalenie stosunków wzajemnych między państwami bałkańskiemi.

12. Samodzielność dla części cesarstwa osmańskiego, zamieszkałej przez Turków. Autonomia dla innych narodowości, Turcyę zamieszkujących. Wolny przejazd przez Dardanele.

13. **Niezawisła Polska, obejmująca terytorya niewątpliwie przez Polaków zaludnione, ma mieć dostęp do morza.**

14. Założenie związku narodów, celem wzajemnej poręki tych zasad.

Cztery następne punkty Wilsona, wygłoszono przezeń w dniu 12 lutego b. r. opiewają następująco:

1. Każda część definitywnego układu musi być zbudowaną na sprawiedliwości i na takiej ugodzie, któraby według wszelkiego prawdopodobieństwa spowodowała pokój.

2. Narody i prowincye nie mogą być przerzucane z pod jednej władzy pod drugą, tak jakby to chodziło o przedmiot, albo kostki do gry, chociaż tutaj chodzi o grę wielką równowagi siły, która jest teraz zdyskredytowaną po wszelkie czasy.

3. Każde rozwiązanie sprawy terytoryalnej, która się stała aktualną przez wojnę obecną, ma być dokonane w interesie i na korzyść danej narodowości, a nie jako część ugody, albo kompromisu między pretensyami rywalizujących czynników.

4. Wszystkie jasno określone narodowe żądania mają znaleść jaknajdalej idące zaspokojenie, a to bez tworzenia nowych czynników sporu i konfliktu, któreby mogły znów szybko zakłócić pokój Europy i całego świata.

Wreszcie w mowie swej, wygłoszonej w Nowym Jorku w dniu 27 września b. r. oświadczył prezydent Wilson, co następuje:

Pokój musi być wyposażony w gwarancye, ponieważ będą uczestnicy pokoju, których obietnice okazały się niewystarczającemi.

W tej mierze stawia prezydent Wilson następujące punkty:

1. Sprawiedliwość, na której pokój ma być zbudowany, nie może znać uprzywilejowanych, lecz tylko równe prawa dla uczestniczących w nim ludów.

2. Żaden ze specyalnych interesów poszczególnych narodów albo grup narodów nie może być uczyniony podstawą którejkolwiek części umowy, o ile nie zgadza się ze wspólnym interesem wszystkich.

3. We wspólnej rodzinie Związku narodów nie może być żadnych specyalnych traktatów.

4. Wewnątrz Związku nie może być żadnych kombinacyi gospodarczych, żadnego stosowania bojkotu gospodarczego w jakiejkolwiek formie, wyjąwszy pełnomocnictwa udzielonego Związkowi ludów co do kontroli i wymierzania kar gospodarczych przez wykluczenie z rynków świata.

5. Wszystkie międzynarodowe układy i umowy wszelkiego rodzaju muszą być dosłownie zakomunikowane reszcie świata. Stany Zjednoczone są skłonne objąć pełny udział w odpowiedzialności za utrzymanie wspólnych umów i traktatów, na których pokój w przyszłości musi spoczywać.

Po propozycyi pokojowej trójprzymierza.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Chcąc ocenić widoki nowej propozycyi pokojowej, uwzględnić należy następujące ważne momenty:

Propozycya skierowana **jest wyłącznie pod adresem prezydenta Stanów Wilsona.** Austro-Węgry przedkładają wprawdzie Wilsonowi propozycyę zawieszenia broni lecz sądzą, że uzyskają to nietylko z Ameryką lecz także z innemi państwami koalicyi, ale zwracają się głównie, bezpośrednio do prezydenta Wilsona. — Formę tę wybrało trójprzymierze z następujących powodów:

Koalicyjni mężowie stanu, a przedewszystkiem Asquith, Briand i Clemenceau, powtarzali niejednokrotnie, że **rokowania pokojowe rozpocząć się będą mogły dopiero wówczas, gdy** Niemcy opuszczą zajęte obszary francuskie i belgijskie. Przed kilku dniami powiedział Balfour, że oświadczenie Niemiec, iż godzą się w zasadzie na formułę pokojową prezydenta Wilsona, **nie wystarcza do rozpoczęcia rokowań pokojowych; Niemcy przekonać się muszą poprzednio, że sen ich o panowaniu nad światem** został w niwecz obrócony. Mocarstwa centralne przewidywały tedy bezskuteczność swej ewentualnej propozycyi pokojowej pod adresem Francyi i Anglii. Z odpowiedzi Wilsona na poprzednią propozycyę hr. Buriana i z ostatniej mowy Wilsona wynikałoby natomiast, iż Ameryka zgodziłaby się na rozpoczęcie rokowań pokojowych wówczas, gdyby trójprzymierze uznało znane już zasady Wilsona. Mocarstwa trójprzymierza zwróciły się tedy z propozycyą pokojową do Wilsona.

Wobec oświadczenia mocarstw trójprzymierza, iż propozycye zawieszenia broni nietylko Ameryce lecz także innym mocarstwom koalicyi uczynione zostały, musi Wilson propozycyę tę zakomunikować wszystkim państwom koalicyi. **Koalicya musi dać wobec tego odpowiedź wspólną**, ewentualnie za pośrednictwem **Wilsona, jako tego, do którego trójprzymierze bezpośrednio się zwróciło.** Decyzya koalicyi zapadnie tedy po poprzedniej naradzie państw koalicyjnych.

Nie ulega wątpliwości, że głos Wilsona na **konferencyi tej będzie miał** doniosłe bardzo znaczenie.

Nowy krok pokojowy ma widoki powodzenia o tyle, o ile Wilson uzna, iż mocarstwa trójprzymierza spełniły wymienione przez niego **warunki rozpoczęcia rokowań pokojowych.** Zaznaczyć należy, że mylnem jest zdanie, jakoby trójprzymierze przyjęło w obecnej swej nocie wszystkie punkty prezydenta Wilsona. **Trójprzymierze oświadcza raczej, że punkty te stanowić mogą podstawę rokowań.**

Wiedeń, 6 października.

Pisma tutejsze donoszą ze źródła poinformowanego:

Trójprzymierze nie zwróciło się do Wilsona z prośbą o pośrednictwo tem bardziej, że pośrednictwa podjąć się może tylko neutralny mąż stanu, podczas gdy Wilson stoi na czele państwa, prowadzącego wojnę. Trójprzymierze zwróciło się do Wilsona dlatego, że jego formuły mają stanowić podstawę rokowań.

Wiedeń, 6 października.

»W. Allg. Ztg.« pisze:

Prezydent Wilson oświadczył w ostatniem swojem przemówieniu, że pokój oprzeć się musi na bezwzględnej sprawiedliwości i że obie grupy walczące traktowane być mają w sposób równomierny. Doniosła ta manifestacya Wilsona zniewoliła Austro-Węgry, Niemcy i Turcyę do uczynienia nowej propozycyi pokojowej właśnie pod adresem prezydenta Wilsona.

Bez względu na skutek tej nowej akcyi pokojowej przyznać należy, że mocarstwa centralne w całej pełni spełniły swój obowiązek.

Nadzieje trójprzymierza.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»Der Abend« donosi:

Dyplomatyczne sfery austro-węgierskie i niemieckie wypowiadają nadzieję, że obecny **krok pokojowy trójprzymierza** odniesie skutek. Nadzieje swe opierają na następujących podstawach:

1) Wilsonowi trudno będzie zająć wobec obecnego kroku trójprzymierza nieprzychylne stanowisko, gdyż trójprzymierze oświadczyło gotowość rozpoczęcia rokowań pokojowych na podstawie punktów, przez niego wymienionych.

2) W mowie swej z 27 września br. oświadczył Wilson, iż nie dąży do pokoju, którym byłoby pogwałcone jakiekolwiek państwo.

Koalicya przyjęła propozycye Bułgaryi co do zawieszenia broni i rozpoczęcia rokowań pokojowych. Spodziewać się należy, że przyjmie zatem i obecną propozycyę trójprzymierza.

Nota Niemiec w rękach Wilsona.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Niemcy wysłały swoją propozycyę pokojową za pośrednictwem Szwecyi. Propozycya ta była już wczoraj w rękach Wilsona.

Plenarne posiedzenie Koła polskiego

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października

Plenarne posiedzenie Koła polskiego odbędzie się we wtorek dnia 8 bm. o godz. 4 po poł.

O zniesienie cenzury i swobodę zgromadzeń.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie prezydyum Koła polskiego, na którem omawiano sytuacyę polityczną.

W myśl uchwały prezydyum Koła polskiego udał się następnie prezes dr Tertil do prezydenta ministrów dr Hussarka i zażądał **bezzwłocznego zupełnego uchylenia cenzury pism oraz praktyk, ograniczających swobodę zgromadzeń.**

Dr Hussarek oświadczył, że w obecnem stadyum spełnienie tych życzeń jest niemożliwe, przyrzekł jednak, że do kwestyi tej powróci, skoro propozycya zawieszenia broni okaże się skuteczną.

Pogłoski o abdykacyi ces. Wilhelma.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»Neue Freie Presse« pisze:

Wczoraj obiegały w Wiedniu i Budapeszcie fałszywe **pogłoski, jakoby w Niemczech rozegrały się bardzo doniosłe wypadki polityczne.** Pogłoski te są nieuzasadnione, a mówią one **o abdykacyi cesarza Wilhelma.**

Wypowiedzenie traktatu Brzeskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Berlina:

Wczoraj po południu nadeszła tu nota rządu sowietów, w której rząd ten wypowiada przekonanie, iż Niemcy uznają traktat brzeski za nieistniejący.

Rząd niemiecki udzieli odpowiedzi w tym duchu, iż **nie sprzeciwi się temu, by kwestye wschodnie uregulowane były na konferencyi międzynarodowej.** Równocześnie wyrazi rząd niemiecki nadzieję, że rząd rosyjski uszanuje traktat brzeski, o ile chodzi o kwestye gospodarcze

Wiedeń, 6 października.

»W. Allg. Ztg.« donosi ze Sztokholmu:

Rząd sowietów wypowiedział formalnie Turcyi traktat brzeski.

O Dobrudżę.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»N. Fr. Presse« donosi z Monachium, iż **rząd** rumuński wyraził życzenie rozpoczęcia rokowań co do nowego rozwiązania kwestyi Dobrudży

Hindenburg u cesarza Wilhelma.

Berlin, 6 października.

(B. K.) Cesarz wysłuchał wczoraj sprawozdania sztabu generalnego, przedłożonego przez marszałka Hindenburga.

Socyalistyczny wiceprezydent parlamentu niemieckiego.

Berlin, 6 października.

Ponieważ poseł Scheidemann został zamianowany sekretarzem stanu więc parlament niemiecki będzie musiał wybrać nowego wiceprezydenta z pośród socyalistów. Najpoważniejszym kandydatem jest p. Südekum.

Nowy namiestnik Alzacyi i Lotaryngii

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października

»W. Allg. Ztg.« donosi z Rotterdamu:

Stanowisko namiestnika Alzacyi i Lotaryngii Gallwitza jest zachwiane. Następcą Gallwitza będzie prawdopodobnie b. sekretarz stanu a obecny prezydent wyższego sądu krajowego w Kolonii, Franken, który cieszy się sympatyą posłów alzackich. W najbliższym czasie dokonana będzie **dalsza rekonstrukcya rządu alzackiego.** W skład rządu wejdą posłowie alzaccy jako podsekretarze stanu.

Konferencya koalicyjna w Paryżu.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Berna:

Orlando wyjechał do Paryża, gdzie odbędzie się konferencya mężów stanu koalicyi w sprawie sytuacyi politycznej, wytworzonej ostatnimi wypadkami.

Foch o położeniu militarnem.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»Die Zeit« donosi z Genewy:

Marszałek Foch przyjął przedstawicieli prasy, którym między innemi oświadczył:

Niemcy cofają się — to ich rzecz. Niemcy stawiają opór i będą go nadal stawiały — to także ich rzecz. Atoli my dążymy do naszych celów konsekwentnie. Nie możemy jednak oddawać się żadnym illuzyom. **Nad Renem jeszcze nie stoimy. Mamy przed sobą ciężki pochód, spodziewam się jednak, że wkrótce pójdziemy szybciej.**

Komunikat austro-węgierski.

Wiedeń, 6 października.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 5 bm.:

Włoski teren wojny.

Na weneckim froncie górskim walki znacznie się ożywiły.

Na południe od Asiago i na Monte Pertica wtargnęły oddziały nieprzyjacielskie do naszych wysuniętych naprzód linij. Odparto je przeciwnatarciem. Na północny zachód od Monte Pertica wydarliśmy Włochom stanowisko na Pez, celem poprawienia tamtejszego naszego położenia wojskowego. Części bośniacko-hercegowińskiego pułku piechoty Nr. 5 zdobyły włoskie urządzenia obronne po zaciętych walkach zbliska i odparły w zdobytych rowach trzy silne przeciwataki. Poza ciężkiemi krwawemi ofiarami stracił nieprzyjaciel sześciu oficerów i 130 żołnierzy jako jeńców. Zdobyto 18 karabinów maszynowych i liczne sprzęty, używane w rowach. Równocześnie przywiodły nasze patrole ze stanowisk nieprzyjacielskich na Col del Orso jeńców.

Albański teren wojny

W Albanii nie było większych czynności bojowych.

Koło Vranke oddziały serbskie natrafiły na nasze straże przednie.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 6 października.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 5 bm.:

Zachodni teren wojny.

Grupa wojsk bawarskiego następcy tronu ks. Ruprechta: We Flandryi odrzucono ponowne ataki nieprzyjaciela przeciw Hooglede i Rooselare. **Przeciw naszym pozycyom na wschód od Armentieres postępował nieprzyjaciel przez Soisogenier, Foundes, Wingles i linię kolejową tuż na wschód od Lens.**

Przed Cambrai od czasu do czasu ponawiająca się czynność artyleryjska.

Grupa wojsk generała pułkownika Boehna: Anglicy kontynuowali swoje silne ataki po obu stronach Le Catelet, zajęli wzgórza na północ i na wschód stamtąd, miasto utrzymano. Nieprzyjaciela, który wtargnął do Beaurevoir, odrzucono kontratakiem.

Na północ od St. Quentin zaatakowali Francuzi między Sequehart i Morcourt. **Zajęli Lesdins i Morcourt. Lesdins zdobyliśmy z powrotem.** Na reszcie frontu i na południe od St. Quentin nie udały się nieprzyjacielskie natarcia.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu i generała Gallwitza: Francuzi i Włosi uderzyli ponownie atakami częściowymi względnie wspólnie kierowanymi na nasze stanowiska, znajdujące się na grzbiecie i na stokach wzgórz Chemin des Dames między Ailette i Aisne. — Pułki szlezwickie, holsztyńskie i wirtemberskie udaremniły te natarcia. Nad Aisne i na froncie nad kanałem bardzo żywa czynność wywiadowcza.

Na wschód od Reims, **niespostrzeżeni przez nieprzyjaciela, opróżniliśmy przedostatniej nocy nasze przednie stanowiska między Prunay i St. Marie à Py i zajęliśmy tylne pozycye. Nieprzyjaciel ruszył naprzód wczoraj przez Prunay, Dontrien i St. Souplet.**

Na polach walki w Szampanii zdobyliśmy napowrót kontratakiem znajdujące się jeszcze w posiadaniu nieprzyjaciela części łańcucha wzgórz na północny zachód od Somme-Py. — Uderzenia nieprzyjaciela, przeprowadzone po najsilniejszem przygotowaniu ogniowem po obu stronach drogi, idącej z Somme-Py na północ, na szerokim froncie, odparto wśród ciężkich strat dla nieprzyjaciela. Brandenburskie, szlezwickie, gwardye strzeleckie, tudzież pomorskie, badeńskie i reńskie pułki odznaczyły się przy tej obronie.

Po obu stronach Aisne walka artyleryi bez akcyi piechoty. Między Argonami a Mozą Amerykanie atakowali wczoraj bez skutku. W Argonach i na wschodnim skraju lasu obrona krajowa wirtemberska odparła kilkakrotne ich szturmy.

Na wschód od L'Aire dotarli Amerykanie aż do wzgórz Exermont. Miejscowość tego nazwiska, chwilowo straconą, zdobyliśmy z powrotem. Z obu stron Gesnes odrzuciły pułki badeńskie, alzacko-lotaryńskie i westfalskie każde natarcie na ich stanowiska. Szczególniej ciężkie były ataki amerykańskie, skierowane po obu stronach drogi Montfaucon—Banthoville i przeciw lesistej przestrzeni na południe od Cunel, gdzie nieprzyjaciel wdarł się przemijająco do do naszych pozycyi i skąd go natychmiast kontratakiem wyparto. Odznaczył się tu pułk 458. Na najskrajniejszem lewem skrzydle pola ataków utrzymały bawarskie rezerwy w pełni swoje stanowiska. Wysiłki Amerykanów przy wczorajszych atakach co do ilości wozów pancernych, piechoty i artyleryi były nadzwyczajne. Ich krwawe straty były nadzwyczaj wielkie.

Przy obronie przed wozami pancernymi odznaczył się we Flandryi: porucznik Becker z pułku artyleryi polnej Nr. 16, trzecia baterya 19 pułku saskiego artyleryi, podporucznik Pestreński, wicefeldwebel Witt z 2 bateryi 127 batalionu artyleryi, porucznik Glas, porucznik Bacher z 9 baleryi 8 pułku bawarskiego artyleryi polnej, w Szampanii i nad Mozą porucznik Niklasen i Stehlin z pułku gwardyjskiego artyleryi polnej, porucznik Schaefer z 104 pułku artyleryi polnej, podoficer Rackowsky z 175 kompanii rzucania min, porucznik Groth z 229 pułku artyleryi polnej.

Zestrzeliliśmy w obu ostatnich dniach 65 nieprzyjacielskich samolotów. Porucznik Baeumer zwyciężył po raz 40 i 41.

Pierwszy generalny kwatermistrz
Ludendorff.

Pod grozą bolszewizmu.

W prasie polskiej — warszawskiej i galicyjskiej — pojawiają się w ostatnich czasach bardzo często artykuły, zwracające uwagę na niebezpieczeństwo przedarcia się z Rosyi do Polski destrukcyjnych prądów i metod bolszewizmu. Z jaskrawą niekonsekwencyą przepowiada się wprawdzie równocześnie rychły upadek bolszewizmu w Rosyi, lecz notuje się zarazem liczne fakty tak destrukcyjnej roboty pozostałych jeszcze w Rosyi bolszewików polskich, jak i nazwiska tych, którzy już do Polski przyjechali i tutaj bądź na razie tylko grożą wprowadzeniem swego programu w życie, bądź już istotnie w miarę możności od słów przechodzą do czynów. Jako remedium przeciw temu niebezpieczeństwu doradza się utworzenie zbrojnej ochrony istniejącego porządku społecznego: wojska lub żandarmeryi.

W takiem przedstawieniu rzeczy jest tyle i bałamuctwa i nieprawdziwości, że raz należy podjąć się wyjaśnienia sprawy, o ile to jest oczywiście możliwe w zakresie artykułu dziennikarskiego.

Zacznę od wspomnianej już niekonsekwencyi w łączeniu przestróg przed zarazą bolszewizmu z prognozami jego upadku: nie sądzę, by to był najskuteczniejszy sposób walki z importowaniem polskim, przepowiadać równocześnie ich upadek w ich ojczyźnie. Użycie tego argumentu jest tem zawodniejsze, że sam argument jest wątpliwej wartości. Od czasu wybuchu rewolucyi rosyjskiej nie było rządu, któremuby przepowiadano tylko rychły upadek, co rządowi bolszewickiemu, lecz zarazem nie było rządu, któryby się tak długo, jak on utrzymywał. Od marca 1917 do października tego roku było kilka rządów rewolucyjnych, z których każdy witany był jako długowieczny, natomiast od tej daty trwa niezmiennie rząd bolszewicki, choć jego kolebkę odrazu grobem nazwano. I trwać będzie prawdopodobnie jeszcze dość długo, a w każdym razie dłużej, niż mu część naszej prasy przepowiada; dlaczego, to wymagałoby osobnego obszernego wyjaśnienia. Na razie wystarczy, gdy podkreślę, że rząd bolszewicki jest jednak mimo wszystko rządem i to jedynym, w danej chwili w Rosyi możliwym i dlatego nawet najwięksi jego wrogowie wśród Rosyan, o ile są trzeźwo myślącymi patryotami tolerują go — do czasu — bo po antipaństwowych wolnościowych Lwowach i Kiereńskich, Lenin jest terorystą, ale terorystą państwowym i ratuje resztki państwa, zaprzepaszczonego przez Kiereńskiego.

Tak jest z bolszewizmem rosyjskim. Żeby ten bolszewizm, będący zarazem jedynym bolszewizmem bez cudzysłowu, mógł przedrzeć się do Polski, nie leży w sferze prawdopodobieństwa. Z dwóch powodów. Bolszewizm przychodzi dopiero po rozkładzie danego państwa przez antipaństwową abstrakcyjną wolność, przychodzi jako jedna z dwóch możliwości ratowania państwa: teror reakcyi, albo teror socyalizmu. Stąd my, którym los oszczędził posiadania Kiereńskiego, nie potrzebujemy obawiać się wśród nas Lenina. Powtóre, nawet gdyby „posito sed non concesso" istnienie państwa było u nas kiedykolwiek z wewnątrz zagrożone, na ratunek pospieszą mu inne warstwy społeczne, podczas gdy w Rosyi warstwą tą mógł być tylko proletaryat wobec powszechnej duchowej gangrony pozostałej inteligencyi.

Nie bolszewizm Polsce grozi, ale »bolszewizm«. Tego »bolszewizmu« ojcami są nie Lenin i Trockij, ale Kiereńskij i Czernow, będący dzisiaj najzaciętszymi przeciwnikami prawdziwego bolszewizmu. Ten »bolszewizm« to spadek »tymczasowego rządu« rewolucyjnego, to utopijne hasło rewolucyjnej wolności i równości, zastosowane przez Kiereńskiego w wojsku i w społecznym ustroju, przez Czernowa zaś w socyalizacyi ziemi. Lenin tu nic nie dodał, on już wszystko zastał tak, jak ukraiński Trzeci Uniwersał był dziełem nie bolszewików, ale Centralnej Rady, emanacyi przed- i anti bolszewickiej ery.

Ten »bolszewizm« nam istotnie zagraża, przed nim bronić się musimy, zarówno z powodu niebezpieczeństwa, jakie w nim samym leży, jak i dlatego, że, gdyby ten »bolszewizm« Polskę opanował, to wtedy uratować mógłby ją już tylko albo teror reakcyi, albo teror prawdziwego już bolszewizmu.

Jak przeciwdziałać temu »bolszewizmowi«? Słyszę głosy: wojska! żandarmeryi! Znam wielu z tych polskich »bolszewików«, słyszałem ich nieraz i na publicznych zebraniach i w prywatnych dysputach. I dlatego, że znam i ich ideologię i ich taktykę, przestrzegam przed taką metodą walki z nimi: to tylko woda na ich młyn, to danie im tylko terenu do agitacyi, która może być bardzo groźną, bo nie można lekceważyć ani siły argumentacyi »bolszewików«, ani bezwzględności ich taktyki. Inna jest droga zwalczania »bolszewizmu«, zwalczania, które jest rzeczą i stokroć ważniejszą i stokroć pilniejszą, niż się to wydaje tym, którzy nie znają bliżej wracających teraz do Polski »bolszewików« — Tą drogą jedyną jest wczesne wyrwanie im z ręki broni agitacyjnej dobrowolną a roztropną reformą tego wszystkiego, co w istniejącym ustroju społecznym, a zwłaszcza agrarnym, jest istotnie przestarzałe. Nadeszła wielka chwila przeobrażania się świata nietylko na terenie stosunków międzypaństwowych czy międzynarodowych. Że tam już nadeszła, z tego już sobie wszyscy zdają sprawę. Jeszcze nie z tego, że sprawiedliwość musi zapanować i w sferze społecznej i że jeżeli tam jej nie przeprowadzi rozsądna, świadoma celu i dróg reforma, to ją przeprowadzić spróbuje anarchia i teror.

Po czterech latach oddalenia od Ojczyzny wracam do niej i zastaję w niej życie polityczne rozwinięte, ale jednostronnie: problemy polityki światowej i polityki państwowej polskiej. Problemy polityki wewnętrznej zaniedbane, ograniczone do apelowania do wojska i żandarmeryi... Tak zaniedbywaliśmy te wewnętrzne problemy i my, politycy polscy w Rosyi i na Ukrainie. I dlatego... tylu wam teraz przysyłamy polskich »bolszewików«. »Discite exemplo moniti«...

...Odnawia mi się wspomnienie jednego z polskich wieców w Kijowie w okresie rewolucyjnym. Zwołała go narodowa demokracya dla sprawy wojskowej. Znając agitacyjne zdolności tego stronnictwa konserwatyści wcale na wiec nie przybyli, demokraci wydelegowali tylko podpisanego do złożenia deklaracyi. Ku ogromnej niespodziance wszystkich, nawet inicyatorów wiecu, okazało się, że przybyli na niego w wielkiej sile... »bolszewicy«. I zepchnęli na bok sprawę wojska i sprawę polityki państwowo-polskiej i zaczęli swój »bolszewicki« wiec, który był jedną wściekłą groźbą przeciw wszystkim: i endekom i demokratom i konserwatystom. Wiec zerwano, a olbrzymia fala ludzi ruszyła pochodem po Kreszczatyku śpiewając ochrypłemi głosami: »O cześć wam, panowie»... Jeden znajomy mi osobiście »bolszewik« rzucił mi tryumfującą zapowiedź: »Tak porachujemy się z wami i w kraju«. Odpowiedziałem: »Postaram się kraj o tem uprzedzić.

Obaj spełniamy nasze przyrzeczenie, on w Warszawie, ja tutaj.

Dr. Józef Flach.

Pomoc dla stanu średniego.

Magistrat krakowski przesyła nam następujący komunikat:

Namiestnictwo wdrożyło na podstawie rozporządzenia ze strony Urzędu wyżywienia ludności akcyę pomocy dla stanu średniego. Zasady regulujące sposób przeprowadzenia akcyi pomocy dla stanu średniego są następujące:

I. Akcya pomocy dla stanu średniego obejmuje, jak już z samej nazwy tej akcyi wynika, stan średni w miastach i większych miejscowościach przemysłowych.

Do stanu średniego, w myśl tej akcyi, należą te osoby, które nie posiadają żadnego lub posiadają tylko nieznaczny majątek, a pobierają tylko stałe dochody, nienależąc jednak do stanu robotniczego, dalej drobni przemysłowcy i drobni rentierzy, a w szczególności:

1. Funkcyonaryusze państwowi, o ile należą do związków gospodarczych osób wymienionych pod 2. 3. 4. i o ile nie są objęci specyalną akcyą zaopatrzenia funkcyonaryuszów państwowych w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14 kwietnia 1918 roku, co do której namiestnictwo (krajowy Urząd gospodarczy) wyda osobne dalsze zarządzenia.

2. Czynni i w stanie spoczynku pozostający funkcyonaryusze krajowi, powiatowi i gminni, nauczyciele, oraz funkcyonaryusze prywatni wedle ustawy o pomocnikach handlowych z dn. 16 stycznia 1900.

3. Drobni przemysłowcy, których wedle rodzaju i rozmiarów przedsiębiorstwa zaliczyć należy do małomieszczańskiego stanu średniego, a których egzystencya jest obecnie zagrożoną wskutek obecnych niepomyślnych warunków (brak surowców, towarów, sił roboczych, oraz trudności zbytu).

4. Drobni rentierzy.

III. Akcyą niniejszą kieruje w całym kraju namiestnictwo-krajowy Urząd gospodarczy, zaś w poszczególnych powiatach starostwa (we Lwowie i Krakowie magistrat), które celem utrzymania stałej łączności z kołami stanu średniego w rozumieniu niniejszej akcyi, powołają z tych kół Radę przyboczną dla spraw stanu średniego, składającą się przynajmniej z pięciu członków.

IV. Przeprowadzenie niniejszej akcyi nie będzie się odbywać przez indywidualne wspieranie pojedynczych osób należących do stanu średniego, lub też większej ilości takich osób, nie należących do żadnych organizacyi gospodarczych stanu średniego, lecz będzie się opierać tylko o istniejące lub założyć się mające organizacye stanu średniego, jak związki i stowarzyszenia spożywcze i gospodarcze.

V. Istniejącym, względnie założyć się mającym związkom i stowarzyszeniom gospodarczym osób pod II. wymienionych, udzielać będzie namiestnictwo-krajowy Urząd gospodarczy pożyczek i subwencyj w celu umożliwienia utworzenia potrzebnego kapitału obrotowego, względnie założenia lub rozszerzenia składnic spożywczych i artykułów zapotrzebowania, oraz wojennych kuchni towarzyskich. Subwencye będą udzielane z reguły tylko na pierwsze urządzenia składnicy spożywczej lub kuchni, oraz w tych wypadkach, w których udzielenie opustu cen, przy sprzedaży pewnych artykułów pomiędzy członków związku, okaże się rzeczywiście koniecznem. Składnicom spożywczym i kuchniom wojennym, które założono ześ [?] i prowadzone są nie przez same osoby należące do stanu średniego, lecz przez prywatne przedsiębiorstwa w interesie swych funkcyonaryuszów, nie będą udzielane żadne pożyczki ani subwencye.

VI. Związki gospodarcze stanu średniego, którym udzielone zostaną bezprocentowe pożyczki, względnie subwencye, obowiązane są użyć pożyczek względnie subwencyi na cel przeznaczony i to w sposób przynoszący członkom o ile możności trwały pożytek.

Namiestnictwo-krajowy Urząd gospodarczy, zastrzega sobie i swoim podwładnym organom prawo kontroli co do właściwego użycia bezprocentowych pożyczek i subwencyj. Z użycia pożyczki, względnie subwencyi, winien dany związek, względnie stowarzyszenie, przedkładać namiestnictwu-krajowemu Urzędowi gospodarczemu przez odnośne starostwa (we Lwowie i Krakowie przez magistrat) szczegółowe sprawozdanie z upływem każdego kwartału roku, względnie w terminie ewentualnie specyalnie dla danego Związku zakreślonym.

VII. Pierwsze podania związków i stowarzyszeń gospodarczych stanu średniego o przyznanie i udzielenie bezprocentowych pożyczek, względnie subwencyj, należy wnieść w ciągu 5 dni od niniejszego ogłoszenia do namiestnictwa-krajowego Urzędu gospodarczego przez magistrat krakowski.

Do podania należy dołączyć:

1. Statut związku, względnie stowarzyszenia, opatrzony klauzulą sądowego zarejestrowania, względnie dowodu zgłoszenia do rejestracyi.

2. Ostatnie zamknięcia rachunkowe i bilans.

3. Szczegółowy spis członków związku, a mianowicie z dokładnem określeniem charakteru służbowego, względnie zawodu, oraz podaniem ilości osób, należących do gospodarstwa domowego (rodziny) członka.

Według zasad powyższych nie są objęte akcyą powyższą organizacye robotnicze, oraz te związki funkcyonaryuszów państwowych, które objęte są specyalną akcyą zaopatrzenia funkcyonaryuszów państwowych w myśl rozporządzenia ministeryalnego z 14 kwietnia b. r. Nr 142 Dz. u. p.

Podając rozporządzenie namiestnictwa do publicznej wiadomości, magistrat krakowski wzywa te związki, które nie dostały z magistratu osobnego piśmiennego zawiadomienia, a które mogą być zaliczone do kategoryi powyżej wymienionych, aby o ile pragną ubiegać się o pożyczkę bezprocentową, względnie o subwencyę dla poparcia i rozszerzenia istniejących lub założyć się mających składnic spożywczych lub wojennych kuchni towarzyskich dla swych członków — dotyczące podania wraz z przepisanymi załącznikami wnieśli w nieprzekraczalnym terminie 5-ciu dni od niniejszego ogłoszenia do miejskiego Urzędu gospodarczego w gmachu magistratu, przy Biurze prezydyalnem.

Kronika.

Kraków, 6 października.

NA ODPUST DZISIEJSZY w kościele dominikańskim przybyły do Krakowa liczne rzesze ludu wiejskiego z okolicznych wsi i Królestwa Polskiego. Na ulicach miasta można obserwować grupki wieśniaków i wieśniaczek, snujących się po ulicach naszego miasta.

ĆWIERĆWIECZE TEATRU IMIENIA JUL. SŁOWACKIEGO. W dniu 21 b. m. upływa 25 lat od chwili otwarcia nowego teatru miejskiego imienia Juliusza Słowackiego. Pamiętną tę w historyi sceny polskiej i kronikach Krakowa datę uczci nasz teatr uroczystym obchodem pamiątkowym według programu, ustalonego przez komisyę teatralną łącznie z dyrekcyą.

Wyjątkowe czasy, w jakich rocznicę tę przychodzi obchodzić i obecne warunki życia nie pozwalają nadać uroczystości tej rozmiarów, jakie mogłaby mieć w bardziej sprzyjających okolicznościach. Z tych przyczyn ramy uroczystości zacieśnione być muszą bardziej do charakteru święta domowego, który nie da jednak przejść bez echa pamiętnej dacie.

Jubileuszowy okres ćwierci wieku, oddzielający nas od pięknej daty otwarcia nowego gmachu, zastaje przy życiu nieliczną już tylko garstkę tych, którzy uczestniczyli w akcie poświęcenia i inauguracyi teatru. Do nich w pierwszym rzędzie — jak niemniej do żyjącego twórcy gmachu teatralnego, p. Jana Zawiejskiego, zwróci się dyrekcya z zaproszeniem do udziału w obchodzie. Poza tem zaproszone będą dyrekcye teatrów polskich we Lwowie, Warszawie i Poznaniu, trzej żyjący b. dyrektorowie teatru imienia Słowackiego pp.: Kotarbiński, Solski i Siedlecki. Obok nich najwybitniejsi polscy autorowie dramatyczni, oraz artyści, którzy w minionem 25-leciu pracowali na scenie krakowskiej.

Program obchodu, ustalony już w ogólnym zarysie, którego szczegóły będą w najbliższym czasie ogłoszone, obejmie: w przed dzień daty pamiętnej, to jest w niedzielę, 20 b. m.: 1) uroczyste nabożeństwo w kościele św. Krzyża. 2) Akademię w teatrze w południe, połączoną z uroczystością odsłonięcia portretu Tadeusza Pawlikowskiego. 3) Wieczorem uroczyste przedstawienie »Wyzwolenia« St. Wyspiańskiego, poprzedzone wygłoszeniem podniosłego wiersza Adama Asnyka »Plaudite cives«, napisanego na uroczystość otwarcia nowego gmachu w dniu 21 października 1893 roku.

Z TEATRU IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO. Wystawiona wczoraj po raz pierwszy trzyaktowa komedya Franciszka Herczega „Niebieski lis" ma prawo zaliczać się do kategoryi utworów, których wartość sceniczna polega na błyskotliwej dyalektyce słowa. Treść komedyi opiera się na często wyzyskiwanym w węgiersk. literaturze komedyowej temacie wiarołomstwa małżeńskiego, pociągającego za sobą w konsekwencyi rozwód. Bohaterka sztuki, mężatka, posądzona przez powodowanego zazdrością, wielbiciela swego o złamanie wiary swemu mężowi, tak zręcznie kieruje swą sprawą, że zakochany w niej do szaleństwa przyjaciel domu, pokonany jej szczerością i szlachetnością przekonywa się o swej omyłce i korzystając z przeprowadzonego rozwodu, zaślubia swą ofiarę.

W bardzo dobrze zestawionym zespole sił p. Jarszewska, jako posądzona o zdradę żona profesora, grała z wytwornością i finezyą, którą odsłoniła nowe, bardzo bogate dziedziny jej talentu w zakresie salonowym. Odpowiedzialną i trudną rolę jej partnera Tibora dźwignął z powodzeniem p. Żarski, zdobywając się miejscami na silne i głębokie akcenty uczucia. Banalność roli Lizy dobrze podkreślała p. Zagórska. Dosyć żywą, choć nadto karykaturalną sylwetkę Torika pomysłowo naszkicował p. Bystrzyński. Komedyę doskonale pod względem reżyserskim przygotował i wycieniował p. Jednowski, który równocześnie dużą dozą pomysłowej charakterystyki wyposażył rolę profesora Paulusa. Sądząc z przyjęcia sztuki przez publiczność i żywych oklasków, jakiemi nagradzano artystów, „Niebieski lis" będzie, jak się zdaje przez czas dłuższy atrakcyą repertuaru. wp.

Z TOWARZYSTWA SZTUK PIĘKNYCH. Obecna wystawa obrazów i rzeźb w Pał. Sztuki, będąca atrakcyą świata artystycznego naszego miasta, została uzupełnioną dwiema nowemi akwarelami Juliana Fałata. Na całość wystawy składają się ponadto dzieła: J. Malczewskiego, L. Wyczółkowskiego, J. Bukowskiego, Vl. Hofmanna, St. Filipkiewicza, A. Karpińskiego, W. Kossaka, Fr. Turka, M. Dudka, Fr. Potockiego, L. Piccarda, (wystawa pośmiertna) Pomianowskiego, Gepperta, J. Karszniewicza, J. Zająca, St. Paciorka, Serwina, Janowskiego, Dziurzyńskiej-Rosińskiej, Albinowskiej, J. Krasnowolskiego, Piotrowskiego, Skotnicy i wielu innych.

Ogromne zainteresowanie obudziły karykatury K. Sichulskiego, wyobrażające wybitne osoby ze świata politycznego, artystycznego i naukowego.

BONY NA CHLEB. Magistrat miasta Krakowa odnośnie do wiadomości, podanych przed kilku dniami, że piekarze nie chcą przyjmować bonów na chleb, komunikuje, iż prezydyum miasta już kilkakrotnie przypominało piekarzom krakowskim obowiązek przyjmowania bonów zapomogowych na chleb od kupującej publiczności. Obecnie zaś w tej sprawie odniosło się do przełożonego cechu, by wezwał wszystkich piekarzy do przestrzegania tego przepisu i to pod rygorem skutków, przewidzianych rozporządzeniem. Również i sklepy miejskie otrzymały surowe zarządzenia, by od publiczności bony na artykuły żywności przyjmowały.

POPŁOCH WŚRÓD PASKARZY. Propozycya pokojowa państw centralnych do prezydenta Wilsona, wywołała nieopisaną panikę między paskarzami w Krakowie. W najbardziej kłopotliwem położeniu znaleźli się ci spekulanci, którzy przewidując dłuższe jeszcze trwanie wojny, namagazynowali olbrzymie zapasy towarów, ryzykując nieraz ogromne majątki. Nic też dziwnego, że kupcom, konsumom, oraz rozmaitym instytucyom aprowizacyjnym i handlowym, oferowano już wczoraj ze wszystkich stron rozmaite towary po cenach znacznie tańszych. Również w sklepach niektóre towary, np. jedwabie na kostyumy damskie spadły. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wczorajsza nota pokojowa położyła kres dotychczasowym zwyżkom cen lichwiarskich, że puste sklepy zapełnią się znowu resztkami towaru ukrytego dotąd w mieszkaniach i kryjówkach, że zyski paskarskie dobiegły kresu.

Przy tej sposobności stwierdzić należy, że szalony brak obuwia w Krakowie wywołali sami kupcy, towar ten bowiem został ukryty w prywatnych mieszkaniach. Para bucików, nabyta we fabryce po 70—80 koron, kosztuje w handlu paskarskim 400 koron.

PLAGA WRÓŻBITÓW. Wojna obecna stworzyła cały szereg pomysłowych oszustów, którzy, korzystając z naiwności ludzkiej, stworzyli sobie intratne zajęcie w postaci wróżbiarstwa. Zdenerwowaniu tylko powszechnemu, pochodzącemu z niepewności jutra, przypisać należy rozpanoszenie się tak znacznej ilości »proroków« w naszem mieście. Mimo trzebienia przez policyę tego rodzaju »fachu«, niedozwolonego ustawą, proceder ten rozpowszechniony jest do tego stopnia, że wróżbiarze zjawiają się, jak grzyby po deszczu. Opowiadają o jednym »jasnowidzącym« wróżbiarzu z Krowodrzy, że na przepowiadaniu przyszłości dorobił się znacznego majątku, który umożliwia mu obecnie dokonanie »resztek« żywota w spokoju i dobrobycie.

NAPAD BANDYTÓW NA FABRYKĘ PETERSEIMA. Dnia 4 b. m. o godzinie 11 w nocy na podwórzec fabryki maszyn rolniczych Peterseima na Grzegórzkach przybyło czterech ludzi zamaskowanych i spostrzegłszy 63-letniego Szczepana Godulę, stróża nocnego, stojącego przy drzwiach, prowadzących do kantoru fabrycznego, napadli na niego. Jeden z bandytów wyjął rewolwer i zmierzył do Goduli, trzej zaś inni pochwycili go i związali mu ręce własnym jego paskiem. Gdy się z nim uporali, wyważyli drzwi do kantoru i weszli do środka, buszując swobodnie po ubikacyach kancelaryjnych. Natychmiast zabrali się do rozbicia kasy wertheimowskiej zapomocą specyalnych narzędzi i w sposób, jakim w ostatnich czasach rozbijano kasy w Myślenicach i innych miejscowościach Galicyi. Odpiłowali oni tylną ścianę specyalną stalową piłeczką i zabrali 13.000 koron. Operacyę tę przeprowadzało trzech bandytów, czwarty bowiem pilnował Goduli na podworcu.

Około godziny 2 w nocy portyer, który mieszka w przyległym budynku, zbudził się i zauważył światło w kantorze. Zebrał się więc i poszedł zbudzić szofera i woźnicę. Po zbudzeniu ich udał się do dyrektora fabryki, mieszkającego na I. piętrze w budynku, w którym mieści się kantor. Gdy dyrektor zeszedł na podwórzec, bandytów już nie było — uciekli oni przez otwór w parkanie, który powstał skutkiem wyłamania przez nich dwóch desek. Stróża znaleziono leżącego na ziemi, gdyż nogi miał związane aksamitną krawatką i dwiema szmatami. Natychmiast udano się do kantoru. Lampa elektryczna świeciła się. Na ziemi koło kasy rozrzucone były rozmaite narzędzia, potrzebne do włamania i kawałki żelaza, odłamanego ze ścian kasy. W dolnej schowce znalazł dyrektor fabryki jeszcze 10.000 K, których bandyci nie zdołali zabrać ze sobą.

Dano znać na inspekcyę policyi. Przybyły urzędnik policyjny, pełniący służbę, po przesłuchaniu stróża aresztował go, gdyż w zeznaniach swoich nie był ścisły. Prawdopodobnie był on w zmowie z bandytami i ułatwił im całą akcyę napadu na fabrykę. Wedle jego opowiadania bandyci byli zamaskowani, trzech w cywilnych ubraniach, czwarty w mundurze wojskowym. Bandyci musieli być dokładnie poinformowani, gdzie znajdują się pieniądze i wiedzieli, że dzień przedtem złożono w kantorze większą ilość pieniędzy, przeznaczonych na wypłatę robotników. Wczoraj przez cały dzień prowadzono śledztwo w tej sprawie. Przyprowadzono także na miejsce wypadku psa policyjnego »Aidę«. Eksperyment ten nie udał się jednak, gdyż wszelkie ślady bandytów zatarli robotnicy, którzy przybyli rano do roboty. — Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu.

NIE MIELI SZCZĘŚCIA. Dzisiejszej nocy włamali się bandyci do biura administracyi podatków przy ul. Krowoderskiej 5, splądrowali biurka, poniszczyli akta i skradli tylko ręcznik oraz bluzę urzędniczą.

Również nie mieli dzisiejszej nocy szczęścia włamywacze, którzy się zakradli do biura miejskiego socyalnej opieki przy ul. WW. Świętych l. 1, splądrowali akta i biurka i zabrali trochę bielizny i ubrań dla żołnierzy w polu wartości 1200 koron.

OSTRZEŻENIE PRZED OSZUSTEM. Magistrat krakowski ogłasza: W ostatnich czasach grasuje po mieście nieznany bliżej mężczyzna, który, powołując się na kierownika miejskiego Biura aprowizacyjnego, dra J. Wydry, radcy magistratu, stara się wyłudzić od publiczności kwoty pieniężne za dostarczyć się mające po niskich cenach artykuły żywności.

Podając do wiadomości, że wszelkie umowy co do dostarczenia artykułów żywności załatwia bezpośrednio miejskie Biuro aprowizacyjne przy ulicy Poselskiej, lub sklepy miejskie, ostrzega się publiczność przed narażaniem się na ewentualne straty pieniężne z powyższego powodu wyniknąć mogące.

WŁAMANIA i KRADZIEŻE. W nocy z 3 na 4 b. m. włamano się do kramu Hindy Illikier w Sukiennicach. Włamywacze skradli pończochy i szaliki, wartości 2.000 K. Wczoraj policya krakowska wpadła na trop sprawców tego włamania i aresztowała dwóch małoletnich rzezimieszków: 12-letniego Rudolfa Kluskę i 15-letniego Jana Orzechowskiego. — Część towaru odebrano od nich.

Plutonowy policyi aresztował wczoraj 57-letnią Brygidę Kianię, która wracała z wyprawy, niosąc pełen plecak skradzionej bielizny.

P. Marya Horakowa doniosła do policyi podgórskiej, że skradziono jej wczoraj z kasety 2.400 koron.

INFLUENZA W POWIECIE KRAKOWSKIM przybiera zastraszające rozmiary. Rozszerzanie się tej złośliwej choroby powoduje także brak lekarzy i lekarstw. Bardzo dużo jest wypadków śmierci. W niektórych wsiach prawie 50 procent ludności jest chorych na »hiszpankę«.

Z kraju.

TARNÓW, 2 października. (Z posiedzenia Rady miejskiej). W ostatnich dniach odbyły się dwa posiedzenia Rady miejskiej pod przewodnictwem wiceburmistrza dra Mütza. Na pierwszem dr Mütz poświęcił zmarłemu niedawno ś. p. Antoniemu Reisnerowi, kierownikowi starostwa, gorące wspomnienie, którego Rada wysłuchała stojąco, poczem zawiadomił radnych o inicyatywie, celem stworzenia spółki z ograniczoną poręką z miejscowych instytucyj finansowych dla ulżenia miastu w sprawach aprowizacyjnych. Resztę posiedzenia wypełniły interpelacye radnych, zwłaszcza interpelacya prof. Wojciechowskiego w sprawie bezprawnego wywozu dwóch wagonów zboża z powiatu tarnowskiego do Prus.

Na wczorajszem posiedzeniu Rady miejskiej wiceburmistrz dr Mütz zawiadomił zebranych o przydziale węgla dla miasta, poczem radny Jana wniósł wniosek nagły pod adresem rządu i Koła polskiego o wdrożenie jak najspieszniejszej akcyi pokojowej, który Rada jednomyślnie uchwaliła. Profesor Wojciechowski interpelował w sprawie kanalizacyi w okolicy ogrodu miejskiego, w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności tych radnych, którzy bez uzasadnionego powodu nie uczęszczają na posiedzenia Rady, oraz w sprawie niebezpiecznego zranienia chłopca w restauracyi kolejowej przez pewnego sztabowego feldfebla, poczem po odpowiedzi wiceburmistrza, dr Mütz zdał szczegółowo sprawę z wyników pobytu deputacyi miejskiej we Lwowie.

Po przystąpieniu do porządku dziennego, Rada zajmowała się wnioskiem magistratu, o przystąpienie do spółki zakupna kamieniołomów w Miękini i o pełnomocnictwo do zeznania aktu pożyczki i kupna. Po dłuższej dyskusyi, w której zabierali głos radni: dr Mütz, dr Merz, Silbiger, Styliński, Wojciechowski, Jana i Margulies, uchwalono wniosek magistratu: 1) zakupić kamieniołomy z udziałem 10—20 procent; 2) na pokrycie ceny kupna zaciągnąć pożyczkę w Banku przemysłowym; 3) zeznać akt spółki, oraz 4) wydelegować do Rady nadzorczej burmistrza, względnie wiceburmistrza, a do komisyi rewizyjnej r. Kusza. R. Margulies wniósł przeciw uchwale votum separatum.

O POPRAWĘ BYTU FUNKCYONARYUSZÓW MIEJSKICH WE LWOWIE. Związek urzędników magistratu lwowskiego wniósł do zarządu gminy podanie o podwyższenie im poborów o 200 procent. Sekcya finansowa magistratu zastanawiała się na ostatniem swem posiedzeniu nad tą kwestyą. Uchwalono analogicznie do dodatków wojennych dla funkcyonaryuszów państwowych, stosownie do rozporządzenia ministerstwa skarbu, przyznać dodatek wojenny i zasiłek tak zwany listopadowy. Debatowano też nad tem, aby urzędnikom magistratu, podobnie, jak urzędnikom Wydziału krajowego, przyznać jednorazowy datek w wysokości pensyi miesięcznej. Jednak wskutek nieobecności komisarza rządowego, dra Stesłowicza, we Lwowie, nie powzięto żadnej uchwały. Natomiast przyjęto rezolucyę, wzywającą prezydyum, aby rychło oświadczyło się co do prośby Związku urzędników magistratu o podwyższenie poborów o 200 procent.

WIELKA DEFRAUDACYA KOLEJOWA WE LWOWIE. Tajemnica kradzieży kolejowych na kolejach galicyjskich na linii Kraków-Lwów zaczyna się powoli wyjaśniać. Co do stacyi środkowej, Rzeszowa, tajemnica ta od dawna przybrała charakter wyraźny; tam grabili pociągi jawnie i otwarcie przemocą bandyci. We Lwowie, jak się obecnie okazuje, tę funkcyę okradania pociągów kolejowych objęli niektórzy kolejarze. Policya lwowska wpadła na ślad wielkich defraudacyj i kradzieży na stacyi lwowskiej.

Od dłuższego już czasu zwracało uwagę organów policyjnych zachowanie się i stanowisko niejakiego Józefa Tyszkiego, mistrza stacyi we Lwowie. Pan ten, który wstąpił do służby, jako telegrafista, obracał w czasie wojny tysiącami i posiada we Lwowie dwie olbrzymie kamienice.

Tajemnica mieści się w tem, że p. Tyszki, zdoławszy pozyskać zaufanie swoich przełożonych, został nadzorcą magazynów kolejowych. Jak nadzorował, okazuje się obecnie.

Kilkakrotnie już padało na Tyszkiego podejrzenie o niedozwolone praktyki. Raz go przyłapano na wywozie ze Lwowa znacznej ilości materyj niewiadomego pochodzenia; wytłomaczył się wtedy, że zajmuje się pośrednictwem handlowem. Innym razem znaleziono u niego podczas rewizyi niezwykłą ilość win, likierów i wódek, kiedyś wreszcie przychwycono go, gdy się dobierał do wozu z towarami, ale zdołał się wytłomaczyć, że chciał tylko zaplombować wóz, który był rzekomo otwarty.

Wszystkie to okoliczności rzucały tak silne światło na Tyszkiego, że poczęto go śledzić. Onegdaj udało się wreszcie żołnierzowi policyjnemu Hirschowi przyłapać go, gdy w otoczeniu 13 funkcyonaryuszów, zaopatrzonych w odpowiednie pieczęci, otworzył jeden z wozów towarowych i kazał wypakować znajdujący się w nim tytoń. Hirsch, widząc, co się dzieje, przeszkodził dalszej »rekwizycyi«, ale udało mu się przyaresztować już tylko dwóch uczestników.

Odstawieni na policyę, wymienili oni nazwiska wszystkich wspólników, wobec czego odstawiono aresztowanych do sądu karnego przy ulicy Batorego.

Jest uzasadnione przypuszczenie, że wykryta kradzież jest tylko jednem ogniwem w całym łańcuchu tego rodzaju praktyk. I oto wyjaśnienie, gdzie podziewają się przesyłki. Po cóż szukać obcych bandytów, gdy »kontrolorzy« sami dobrze ich zastępowali.

SAMOBÓJSTWO UCZNIA WE LWOWIE. Onegdaj w hotelu Guttmanna przy ul. Karola Ludwika odebrał sobie wczoraj życie niejaki Władysław Kwiatkowski, uczeń prywatny, urodzony w Stryju w r. 1901. Te personalia podała znaleziona przy nim karta meldunkowa. Donat zajechał do hotelu w przeddzień, a gdy z numerem 4-go długi czas nie wychodził, zawołano ślusarza i otworzono drzwi. Kwiatkowski

leżał martwy, na stoliku przy łóżku ułożone były flaszeczki z trucizną. Pozostawione listy, które niewątpliwie rzucą światło na zagadkową sprawę, zabrała komisya policyjna.

KRWAWY DRAMAT CHŁOPSKI. Przed sądem przysięgłych we Lwowie odbyła się onegdaj rozprawa przeciw niejakiemu Iwanowi Hawryliszynowi, parobkowi z Łowczy, oskarżonemu o zabójstwo kochanki swej, Katarzyny Jacyniakowej.

Jacyniakowa, zamożna wieśniaczka, pod nieobecność męża, który przepadł gdzieś na wojnie, zawiązała ze służącym u niej Hawryliszynem stosunek miłosny, a przyrzekając mu małżeństwo, nie płaciła mu zgoła jego usług. Poza oczy zaś Jacyniakowa naigrawała się z biednego parobka i przyznawała, że wcale za niego wyjść nie zamierza.

Widząc się tak zdradzonym, Hawryliszyn, po sprzeczce na spacerze, udusił swą kochankę, poczem powiesił ją na drzewie, aby upozorować samobójstwo, znalezione zaś przy niej 1.500 K zabrał sobie, jako zapłatę za swą pracę. Wkrótce zbrodnia się wykryła, a Hawryliszyn przyznał się do wszystkiego.

Skazano go na trzy lata ciężkiego więzienia, w które wliczono mu 20 miesięcy więzienia śledczego.

»PRACA NARODOWA KOBIET POLSKICH« poszukuje dla »Domu Rodzinnego« imienia Tadeusza Kościuszki pomieszczenia. Nabyłaby dom z ogródkiem, chociażby nie w środku miasta, byle przy tramwaju. Wiadomość: ulica Gołębia l. 20, I. piętro. »Praca Narodowa kobiet polskich«.

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

W niedzielę, dnia 6 października, po południu: »Przyjaciele« Al. hr. Fredry; wieczorem: »Niebieski lis« Fr. Herczega.

W poniedziałek, dnia 7 b. m.: »Niebieski lis« Fr. Herczega.

We wtorek, dnia 8 b. m.: »Wyzwanie« Gorczyńskiego.

We środę, dnia 9 b. m.: »Niebieski lis« Herczega.

We czwartek, dnia 10 b. m.: »Dla szczęścia« St. Przybyszewskiego.

REPERTOAR M. TEATRU POWSZECHNEGO W KRAKOWIE.

W niedzielę, dnia 6 października, po południu: »Zbójcy«; wieczorem: »Dom otwarty«.

WYSTĘPY NINY DOLLI NA PROWINCYI.

W Przeworsku w poniedziałek 7 października.

W Łańcucie we wtorek 8 października.

W Przemyślu we środę 9 października.

W Stryju we czwartek 10 października.

GŁÓWNE WYGRANE K 700.000, 300.000, 200.000, 100.000 i t. d. łącznie 56.000 wygranych w kwocie koron 15,929.000 przypadają na V klasę (ostatnią) X c. k. austryackiej loteryi klasowej. Co drugi los wygrywa. Ciągnienie codziennie od 9 października do 7 listopada br. Losy po: 1/1 200, 1/2 100, 1/4 50, 1/8 25K poleca **Dom bankowy i kantor c. k. loteryi klasowej Leopolda Brandstättera i Ski**, Kraków, ulica Karmelicka 10. 10820

WODA GORZKA „Franz Josef“ wywołuje szybko i bez boleści wypróżnienie, wystarczające trawienie i należyty apetyt. 6829

Z TEATRU NOWOŚCI. Oryginalny, a sympatyczny widok przedstawiała w sobotę popołudniu widownia „Nowości“. Było to przedstawienie dla dzieci, które czuły się prawdziwie jak w siódmem niebie, widząc tyle „cudów“ na scenie, jak latającą kuchnię, karzełków, tresurę małp, psów, oraz cały varietowy program. Wiele dzieci niestety musiało z zapłakanemi oczemi odejść od kasy, gdyż biletów zabrakło. Na usilne prośby matek i ojców zawiedzionych dzieci, przyrzekła dyrekcya powtórzyć widowisko dla dzieci i to dwa razy **we czwartek 10 b. m. i w sobotę 12 bm. z udziałem trupy liliputów** o 4 popołudniu.

Bilety u WP. Rudnickiego. 11435

POWIADACIE WSZYSCY,

że trzeba starannie oddzielać zło od dobrego, że obronić należy kobietę czystą od zatraty przez oddzielenie jej murem opinii od kobiety upadłej, a to dla dobra społeczeństwa, dla uchowania instytucyi rodziny? Zgoda!

Spojrzyjcie jednak lepiej, a zrozumiecie, co jest złe, a co dobre. Spojrzyjcie głębiej, a ujrzycie pośród waszych „czystych“ kobiet, żon i matek kobiety, chodzące w masce fałszu i obłudy, niegodne hołdu i czci waszej.

Potem idźcie zobaczyć:

„PAMIĘTNIK KOBIETY UPADŁEJ“,

przetransportowany na film według wiekopomnego dzieła Małgorzaty Boehme. Poddajcie się tragicznej kreacyi Erny Moreny, pomyślcie chwilę uczciwie i szczerze, a przekonacie się, ile

skarbów dobroci serca, ile i uczciwości i moralności

mieści się w takiej Tymianie, „kobiecie upadłej“ — jakąby ona mogła być matką i żoną.

Idźcie, a przekonacie się, jak nikłą jest moralność wasza, jak bardzo domaga się rewizyi!

Dramat ten wyświetla „UCIECHA“. 11434

14 JAMNIKÓW-ARTYSTÓW

będzie się produkowało w swych podziwu godnych sztukach na scenie TEATRU NOWOŚCI od dnia 8 do 15 bm. pod wodzą urodziwej mistrzyni Mizzi Braun. Nadzwyczajny ten numer był główną atrakcyą teatru Ronachera we Wiedniu przez 2 miesiące.

W program ten wchodzi znakomita prolongowana trupa liliputów „Pantzer“, która wystąpi z zupełnie nowym repertuarem między innymi **„Walka liliputów jako bokserów“.**

Cały program nowy. 11436

ZMARLI:

W Warszawie zmarł w dniu 23 lipca b. r. Bernard Lauer, Krakowianin, właściciel domu bankowego, przeżywszy lat 54.

Zmarły brał w ostatnich latach żywy udział w życiu publicznem, oraz pisywał liczne artykuły w sprawach ekonomicznych i socyalnych. Dla wysokiego wykształcenia i rzadkich zalet serca i charakteru, był wielce ceniony w szerokich kołach Warszawy i Krakowa.

W Berlinie zmarł w dniu 2 b. m. w 51 roku życia prof. dr Wilhelm Paszkowski, kierownik akademickiego biura informacyjnego w uniwersytecie berlińskim. Prof. Paszkowski po zajęciu Warszawy otrzymał dłuższy urlop na wyjazd do tego miasta, aby być doradcą przy niemieckim generał-gubernatorstwie przy organizacyi uniwersytetu warszawskiego i objąć katedrę języka i literatury niemieckiej. Przez szereg semestrów działał z wielkim powodzeniem i położył wielkie zasługi około zorganizowania odczytów uczonych niemieckich w stolicy polskiej.

SKŁADKI

złożyli w Administracyi „Nowej Reformy“:

NA FUNDUSZ WDÓW I SIEROT PO LEGIONISTACH. Pawlikowski Władzio 25 K, Cech rzeźników grupa II Józef Gartenberg i Dawid Meth 20 K; Wł. Pelczarscy zamiast wieńca na trumnę śp. Franciszka Górskiego 50 koron; K. Cholewkowa 10 K, jako sporne między K. Ch. a P. S.

DLA PIELĘGNIARKI I. K. N. N. 1 K:

NA BIEDNE DZIECI. Dzieci szkolne w Lipwisku za pośrednictwem nauczycielki Aleks. Wyczykówny 12 K.

NA K. B. K. Szczepanowie Tarnawscy zamiast wieńca na trumnę śp. Antoniego Skrzyńskiego 100 K, Dr Stanisław Kaznowski, zebrano przy ugodowem załatwieniu spraw procesowych w sądzie pow. w Krzeszowicach 90 koron, Edwardowie Schneidrowie zamiast wieńca na trumnę śp. Franciszka Górskiego 30 K, Zofia Mikulińska 20 koron.

NA OGÓLNE CELE OPIEKI LEG. Urząd cłowy w Szczucinie ze składek 65 K.

NA ŻŁOBEK POLSKI IM. SIENKIEWICZA: Profesorowie gimn. żeńskiego im. Królowej Jadwigi 123 K, zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Ireny Ippoldtówny.

DLA 83 LETNIEGO STARUSZKA Staruszkiewicz Jan 4 korony.

DLA B. G. NN. 2 K:

Sprawa odbudowy Galicyi.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie Rady ministrów w sprawie gospodarczej odbudowy Galicyi. W posiedzeniu tem wzięli udział prezydent ministrów Hussarek, minister oświaty Madeyski, minister Galicyi Gałecki i minister rolnictwa hr. Silva Tarouca. Ministrowie Gałecki i Silva Tarouca zdali sprawę ze swej ostatniej podróży po Galicyi.

O uwolnienie Piłsudskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Polskie koła parlamentarne utrzymują, że prezydyum Koła polskiego ma zamiar w najbliższym czasie poczynić pewne kroki w kierunku wypuszczenia na wolność brygadyera Piłsudskiego. Spodziewać się należy, że usiłowania te Koła polskiego poprze rząd warszawski.

O paszporty zagraniczne dla Czechów.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

Poseł Stanek zwrócił się wczoraj do ministra spraw zagranicznych hr. Buriana z prośbą o wydanie paszportów 20 czeskim mężom zaufania, którzy mają wyjechać do Szwajcaryi celem przekonania się o możliwości rozpoczęcia rokowań pokojowych.

Czesko-słowackie Rady narodowe.

(Telefonem).

Wiedeń, 6 października.

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Pragi:

Tutejsze koła polityczne są zdania, że konferencya czesko-słowackich Rad narodowych, która odbędzie się we wtorek, będzie miała doniosłe znaczenie. **Na konferencyi tej zapaść mają uchwały o decydującem znaczeniu politycznem.**

Zamach w Belgradzie.

Belgrad, 6 października.

(B. K.) Wczoraj próbowano dokonać **zamachu na wojskowego generał-gubernatora generała pułkownika br. Rhemena.** 25-letnia kobieta z Belgradu, Bosipovich, chciała wręczyć generałowi przed jego pałacem prośbę, a trzymała w ręku nabity rewolwer. Dzięki przytomności umysłu osobistego adjutanta rotmistrza Laledewicza, **ujęto ją, nim zdołała użyć broni i oddano w ręce policyi.** Dochodzenie dotychczasowe wykazało, **że jest to kobieta histeryczna** ciężarna i że policya już pociągała ją do odpowiedzialności za zaburzenie spokoju publicznego.

Exposé nowego kanclerza Niemiec.

Berlin, 6 października.

(B. K.) Na wczorajszem posiedzeniu parlamentu niemieckiego kanclerz państwa ks. Maks badeński wygłosił mowę, w której wskazał, że zgodnie z cesarskiem rozporządzeniem z 30 września **państwo niemieckie dokonało zasadniczego przekształcenia swojego politycznego kierownictwa.**

Odpowiada to tradycyi, by w parlamencie podać do publicznej wiadomości zasady, według których kanclerz będzie się kierował. Zasady te ustalone zostały w porozumieniu z rządami związkowymi i przywódcami stronnictw większości Izby, nie wypływają więc wyłącznie tylko z własnego przekonania politycznego kanclerza, lecz są wyrazem przekonania większości reprezentacyi narodu niemieckiego. Właśnie w przekonaniu, że współdziałać z nim będą przedstawiciele narodu, zdecydował się książę objąć odpowiedzialny urząd w tak ważnej dziejowej chwili. Książę podnosi, że **obecnie w rządzie zasiadają przedstawiciele robotników.**

Program większości zawiera przedewszystkiem przyznanie się do odpowiedzi byłego rządu na notę papieża z dnia 1 sierpnia 1917 i bezwarunkową zgodę na rezolucyę parlamentu z 19 lipca, nadto gotowość przyłączenia się do ogólnego związku narodów na podstawie równouprawnienia wszystkich a więc silnych i słabych. **Rozwiązanie spornej kwestyi belgijskiej widzi rząd w całkowitej odbudowie Belgii tak co do jej niezawisłości jak obszaru.** — Także porozumienie w sprawie odszkodowania ma być poszukiwane. **Traktaty, które dotąd zostały zawarte, nie mają stanowić przeszkody ogólnego pokoju.** W szczególności rząd będzie dążył, by w krajach bałtyckich, na Litwie i w Polsce utworzono jak najrychlej reprezentacye ludów, oparte na szerokiej podstawie. — Rząd pragnie stworzyć warunki ku temu **przez ustanowienie administracyi cywilnej. Konstytucye i stosunki ich do narodów sąsiednich mają te obszary samodzielnie uregulować.**

Co do polityki wewnętrznej, to kanclerz państwa przy utworzeniu rządu kładł nacisk na to, by członkowie nowego rządu stali na stanowisku pokoju prawnego, niezawisłe od stanu wojny, i by otwarcie tę zasadę wyznawali. **Skład obecnego rządu nie jest przejściowy i po zawarciu pokoju nie będzie mógł być utworzony rząd, nie opierający się na parlamencie.**

Kanclerz apeluje do jedności wewnętrznej i przypomina słowa, wyrzeczone przez cesarza w Karlsruhe, że teraz niema w Niemczech stronnictw, lecz są tylko Niemcy. Co do stanu oblężenia nie można zrezygnować ze wszystkich zarządzeń, związanych z tym stanem, jednakowoż przez odpowiedni stosunek między władzą wojskową a cywilną będzie możliwe, by w sprawach nie czysto wojskowych, lecz w zakresie cenzury, spraw stowarzyszeń, zgromadzeń, miarodajne były zarządzenia władzy cywilnej. Od 30 września rozpoczął się nowy okres w historyi wewnętrznej Niemiec. Polityka wewnętrzna ma decydujące znaczenie dla kwestyi wojny i pokoju.

Kanclerz państwa wskazuje na wprost nadludzkie czyny, dokonywane w ciągu obecnej wojny, na szalone walki, jakie rozgrywają się na zachodzie i podkreśla, że tylko bohaterskiej armii zawdzięczać należy, że front nie został przełamany. Dodaje to otuchy na przyszłość. **Obowiązkiem jest stwierdzić, że rozlew krwi nie może potrwać ani godziny dłużej, aniżeli tego wymaga honor.** Kanclerz bezzwłocznie poczynił **kroki w sprawie pokoju w porozumieniu ze sprzymierzeńcami. W nocy na 5 b. m. za pośrednictwem Szwajcaryi wystosował do prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki notę, w której go prosił, by sprawę zawarcia pokoju wziął w swe ręce i w tym celu ze wszystkiemi państwami, prowadzącemi wojnę, się zetknął.** Nota ta dziś lub jutro będzie w Waszyngtonie. — Wystosował tę notę do prezydenta Stanów Zjednoczonych dlatego, ponieważ on jest tym, który ustalił program ogólnego pokoju, przyjęty obecnie przez Niemcy za podstawę do rokowań. Zasady Wilsona zgadzają się w pełni z pojęciami naszemi co do zawarcia pokoju. Pokój taki będzie też najsilniejszym wałem ochronnym dla przyszłego dobrobytu naszej ojczyzny.

Jakikolwiek będzie rezultat obecnego kroku, to jest pewnem, że Niemcy są zdecydowane wytrwać w jedności. Tak samo, jak są gotowe do uczciwego pokoju, odrzucając wszelkie samolubne naruszenia obcych praw, tak samo są zdecydowane do walki ostatecznej na życie i śmierć, do której zostały zmuszone bez własnej winy. Kanclerz spodziewa się, że prezydent Stanów Zjednoczonych przyjmie propozycye tak, jak sprzymierzeńcy je rozumieją. — Wówczas będzie otwartą drogą do rychłego honorowego pokoju i pojednania zarówno dla nas, jak i dla naszych nieprzyjaciół. (Oklaski w całej Izbie, okrzyki ze strony socyalnych demokratów).

Prezydent Fehrenbach wita z radością krok rządu w kwestyi pokoju i proponuje odroczenie Izby aż do chwili, gdy kluby odbędą swoje obrady.

Posłowie Haase i Seyda domagają się otwarcia natychmiastowej dyskusyi.

Propozycyę prezydenta przyjęto przeciwko głosom Polaków i niezawisłych socyalistów.

Posiedzenie zamknięto.

Koalicya wobec demokratyzacyi Niemiec.

Rotterdam, 6 października.

(B. K.) »Niuve Rotterdamsche Courant« donosi z Londynu:

W Anglii z wielkiem zainteresowaniem śledzą wydarzenia w Niemczech. Podkreślają ogólnie, że demokratyzacya jest wypełnieniem niezbędnego warunku dla pokoju.

Amsterdam, 6 października.

(B. K.) »Central News« donoszą z Los Angelos:

Były ambasador Stanów Zjednoczonych w Berlinie, Gerard, oświadczył, że sądzi, iż nowy kanclerz, ks. Max badeński, ma szczery zamiar uczynić propozycyę pokojową. Nominacyę ks. Maxa uważa Gerard za zarzucenie dotychczasowej polityki Niemiec. Był zawsze zdania, że Niemcy, jeżeli chcą zawrzeć pokój, to zamianują kanclerzem państwa ks. Maxa lub dra Solfa.

Bułgarya po odstępstwie.

Sofia, 6 października.

(B. K.) Bułgarska agencya telegraficzna. Sobranie odbyło wczoraj tajne posiedzenie, które trwało przez 5 godzin. Na posiedzeniu tem zabierali głos przedstawiciele wszystkich stronnictw parlamentarnych, poczem prezydent ministrów Malinow udzielił żądanych od niego wyjaśnień. Posiedzenie zakończyło się jednogłośnem przyjęciem porządku dziennego. Po wysłuchaniu wyjaśnień prezydenta ministrów co do powodów, które doprowadziły do zawarcia zawieszenia broni z państwami ententy, **zgromadzenie narodowe pochwala stanowisko rządu** i przechodzi do porządku dziennego.

(B. K.) Ag. bułg. Malinow na posiedzeniu sobrania powiedział między innemi:

Wszyscy czujemy wielkość nieszczęścia, jakie spadło na naszą ojczyznę i bolejemy z tego powodu głęboko. Wiemy też, że nieszczęście to po większej części przypisać należy temu, że nie otrzymaliśmy na czas pomocy od naszych sprzymierzeńców. Ale stało się, co się stało. — Trzeba teraz myśleć o teraźniejszości i przyszłości, by o ile można naprawić następstwa katastrofy narodowej. Moim kolegom i mnie zależy na tem, byśmy mogli mówić otwarcie, ale w tym wypadku jak zawsze stawiamy interesy kraju ponad interesem osobistym. Dlatego proponuję, by mógł sprawozdanie swoje przedstawić zgromadzeniu narodowemu na posiedzeniu tajnem. Propozycyę tę przyjęto.

MANIFEST KRÓLA BORYSA.

Manifest, wydany przez króla Borysa, zawiadamia o zrzeczeniu się tronu przez jego ojca i o swem wstąpieniu na tron. Nowy król oświadcza uroczyście, że będzie szanował konstytucyę i wiernie z zaparciem się będzie służył krajowi. Manifest wzywa wszystkich Bułgarów, aby skupili się wokół jego tronu i użyczyli mu całkowitego poparcia, aby mógł wypełnić święty obowiązek wobec drogiej ojczyzny. Chwile ciężkich doświadczeń już są przeżyte.

Z okazyi wstąpienia na tron króla Borysa odbyło się w kwaterze uroczyste nabożeństwo, w którem wziął udział król, ministrowie, posłowie i ciało dyplomatyczne. Po nabożeństwie przyjął król hołd od ministrów, prezesa sobrania, generalissimusa, duchowieństwa, oficerów, jakoteż życzenia od ciała dyplomatycznego.

W czasie powrotu króla do pałacu wielki tłum ludzi zgotował mu owacyę. Król wyszedł następnie na balkon pałacu i podziękował za objawy patryotycznych uczuć, przyczem wyraził silną nadzieję w świetną przyszłość Bułgaryi.

MANIFEST KRÓLA FERDYNANDA.

Król Ferdynand w manifeście oświadcza, że wobec oddziałania stosunków, jakie nastały w ojczyźnie, a które od każdego dobrego obywatela wymagają ofiar aż do poświęcenia się dla dobra ojczyzny, postanowił mimo węzłów, które od 32 lat łączą go z ojczyzną, zrzec się tronu na rzecz następcy tronu ks. Borysa. Król zwraca się z apelem do wszystkich prawdziwych patryotów, aby skupili się jak jeden mąż koło tronu cara Borysa i wyprowadzili ojczyznę z trudnego położenia a Bułgaryę na nowo podnieśli do tej świetności, jaka jej jest przez los przeznaczona.

Sofia, 6 października.

(B. K.) Sobranie odroczyło się do 15 bm. — W tym dniu rozpoczynie się zwyczajna sesya parlamentu.

Dowódca Czecho-Słowaków.

Moskwa, 6 października.

(B. K.) Według doniesienia dzienników, na podstawie umowy rządu francuskiego z czeską radą narodową, **generał Janquin zamianowany został dowódcą Czecho-słowaków.**

Interwencya Japonii na Sybirze.

Moskwa, 6 października.

(B. K.) »Orenburski Kraj« ogłasza następujące urzędowe oświadczenie japońskiego premiera o interwencyi w Syberyi.

Na Syberyi panują zamieszki. Uchwaliliśmy uratować ją. Wojska nasze przeszły do Syberyi celem wspólnej pracy z sojusznikami. Razem z nimi i z Czecho-Słowakami walczymy, by przywrócić porządek. W tej wojnie Japonii przypada wielka misya na wschodzie. Przedewszystkiem musimy ocalić Syberyę a potem Rosyę. — Mieszanie się do spraw rosyjskich nie leży w naszym planie. Główną komendę nad armią syberyjską oddaliśmy Japonii. Państwo rozumie znaczenie tego faktu.

W imieniu państwa oświadczam, że ekspedycya obecna nie ma celów zdobywczych. Musimy dać Rosyanom dowody naszej serdeczności, podnieść powagę naszego państwa na wschodzie i przeprowadzić całe nasze zadanie w imię zasad kosmopolitycznych.

Atak na Durazzo.

Bern, 6 października.

(B. K.) Na posiedzeniu Izby prezydent ministrów, **Orlando, zawiadomił o ataku, dokonanym na Durazzo.** Okrętom wojennym włoskim i angielskim, jako też łodziom torpedowym włoskim i amerykańskim udało się wtargnąć aż do głębi portu, gdzie ostrzeliwano stojące na kotwicy okręty austryackie aż do zupełnego zniszczenia. Rzucono torpedy na kontrtorpedowiec austryacko-węgierski i 1 parowiec. Lotnicy angielscy i włoscy współdziałali w ataku. Siły bojowe sojuszników nie poniosły żadnej znaczniejszej szkody. (Uwaga c. k. Biura korespondencyjnego: Wskazujemy na wczorajsze sprawozdanie urzędowe w tej sprawie). Można było skonstatować, że łodzie amerykańskie zatopiły 2 nieprzyjacielskie łodzie torpedowe. (Uwaga c. k. Biura korespondencyjnego: Z miarodajnej strony zauważają o powyższej wiadomości, że jest ona niezgodna z faktem. Żadna łódź podwodna nie została zatopiona).

Komunikat angielski.

Londyn, 6 października.

(B. K.) Sprawozdanie z 4 b. m. po południu: Przy operacyach pod St. Quentin wzięto do niewoli 4.000 Niemców. Straże przednie angielskie dotarły do linii kolejowej na wschód od Lens i osiągnięto linię Vendin-Vingles-Berclean-Fournes-Pennesieres-Plumes.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca:
RUDOLF OEMAN

Absolwent

rosyjskiego gimnazyum rządowego, słuch. Uniw. Jagiel., udziela lekcyj języka rosyjskiego. Zgłoszenia pod „N. 13" przyjmuje J. Hopcą i Salomonowa, Kraków. 11253 2 3

Do wynajęcia

przy ul. Koletek, duże jasne suteryny, składające się z 4 ubikacyj (elektryczne oświetlenie), nadające się na magazyny lub fabrykę. Wiadomość u Ch. B. Amstera, przy ul. Miodowej l. 7. 11372 2 3

Kupię dom

z wkładem od 20 do 50 tysięcy koron. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod Dom 50 tysięcy. 11259 3 4

Zdolny fryzyer

potrzebny do samodzielnego prowadzenia pierwszorzędnego interesu fryzyerskiego w Krakowie. Wiadomość: Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, ulica Jagiellońska 7. 11264 2 3

Tuż pod Krakowem

dom z gruntem do sprzedania. Zgłoszenia pod „Dobrobyt" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 11257 2 3

Księgarnia wysyłk.

Stanisława Goldmana

w Krakowie, ul. Szewska 17, II p.

10645 poleca: 4 0

Samouczki „Argus"

umożliwiające w bardzo krótkim czasie praktyczne nauczenie się języków: niemiec., franc., ang. lub włoskiego, bez pomocy nauczyciela. — Cena K 11·40 za egz. oprawny. Opracowanie dla ludu K 5·40.

Słowniki

niem.-polskie i polsko-niemieckie; franc.-polskie i polsko-francuskie i t. d., po K 8·— 15·80 i t. d.

Rozmówki

polsko-niemieckie, polsko-francuskie itd. po K 1·20, 2·40, 4·—, 6·60 i t. d.

Do wszystkich cen dolicza się 10%, dodatku drożyźnianego. Prospekty M. i N. wysyła się bezpłatnie.

Zaraz do wynajęcia

lokal restauracyjny w hotelu Narodowym. Wiadomość na miejscu w zarządzie. 11260 2 3

Boa z tomaków

za 480 K do sprzedania. Wiadomość: sklep p. Nickla, ul. Szewska l. 2. 11284 2 2

Firma Figiel, Rynek 25

poszukuje zdolnego pomocnika na salę mody. Warunki zależne od umowy. Posada do objęcia zaraz. 11281 2 3

Okazya.

Kilka par bucików damskich i męskich, nowych, do sprzedania. „Ekonomia", Kraków, ul. Batorego 25. 11255 2 3

„EKONOMIA"

Kraków, ul. Batorego 25

ma do sprzedania: 1) folwark 112 morg., w tem 17 m. lasu rębnego, 4 mile od Krakowa, po 6000 K za morg; 2) folwark 160 morg., w tem 10 morg. lasu rębnego, 1 klm. od stacyi Bełzec, za 550.000 K; 3) majątek w pow. brzeżańskim, 5 klm. od kolei, 1410 morg. z inwentarzem i krescencyą za 1,900.000 K, potrzebna gotówka 1,000.000 K. Ponadto kilka większych majątków lasowych w cenie od 2—10 milionów koron, kilka kamienic, will i realności w Krakowie i okolicy. 11256 2 3

2 wagony winogron

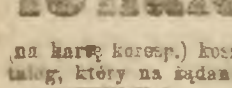
najlepszej jakości poleca po najtańszych cenach firma „Koroszy", ul. Mikołajska 4. 11267 2 2

Zdolnych agentów

podróżujących, za prowizyą, także pań, poszukuje się do pokupnego artykułu na Galicyę i Królestwo Polskie. M. Szuster, Kraków, ulica Blich 4 III, skrzynka pocztowa 31. 11258 2 3

10 halerzy

(na kartę koresp.) kosztuje mój katalog, który na żądanie wysyła się

za darmo. C. i k. nadworny dostawca Jan Konrad, dom wysyłkowy, Brüx Nr 1872 (Czechy). I. brzytwa ze srebrzystej stali 7, 9, 11 K. bezpieczny przyrząd do golenia, niklowany 7·50 K. klingi o podwójnem ostrzu 12 K za tuzin, maszynki do strzyżenia włosów i brody 26, 23 K. Wysyłka za zaliczką lub po otrzymaniu należytości. Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. 1171 67 120

Handlowiec

lat 23, mający dziesięcioletnią praktykę w firmach pierwszorzędnych krajowych i zagranicznych, władający językiem polskim, niemieckim i rosyjskim, z działu kolonialnego i mieszanego, również biurowego, przyjmie takie miejsce zaraz. Zgłoszenia: Leon Garlik, Sieraków, p. Dobczyce. 11234 3 3

Były leg.

wachmistrz kawaleryi, wolny od wojska, z 4 letnią praktyką agronomiczną, przyjmie zaraz posadę jako pomocnik gospodarczy. Zgłoszenia: „Agronom" poste restante Lutowiska. 11333 2 3

Towarzysz sztuki drukarskiej

(zecer) znajdzie zaraz zatrudnienie w drukarni „Polonia" Jana Trybuły w Zakopanem. 11297 2 3

Apteka pod Koroną

w Nowym Targu

poszukuje aspiranta, dobrze poleconego, z rozpoczętą praktyką. 11293 2 3

Rutynowana buchalterka

przyjmie posadę. Zgłoszenia pod „M. A." przyjmuje Administracya „N. Reformy". 11320 2 3

Są 2 pokoje

elegancko umeblowane, z elektryką, łazienką i kuchenką gazową, od 15 października. Czynsz najchętniej prowiantami. Ul. Karmelicka l. 40, u dozorczyni, m. godz. 12—3. 11321 2 2

Poszukuję zaraz

instruktora-akademika do 2 córek z kl. IV i VI gimnazyalnej. Zgłoszenia z podaniem warunków. Poczta: Zielona, k. Rawy Ruskiej. 11301 2 2

Kilka dziewcząt

znajdzie zatrudnienie w Seminaryum przemysłu domowego Ligi Pomocy przemysłowej. Praca lekka, nie wymagająca specyalnych kwalifikacyj. — Zgłoszenia: ul. Grodzka 13, I p., od godz. 8—2. 11299 2 2

Lekcyj

udzielę za utrzymanie. Zgłoszenia: Prawnik, Raciborowice. 11311 2 3

Pokój frontowy

na I piętrze, umeblowany, elektryczne oświetlenie, osobne wejście, w okolicy ulicy Kopernika, do wynajęcia zaraz. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod „Pokój". 11312

Poszukuję lekcyj

w zakresie klas gimn. niższego na godziny przedpoł., legionista z maturą. Zgłosz. list. pod Legionista W. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11314 2 3

Przyjmę panienkę

lub studenta na mieszkanie, za prowianty i dopłatę. Wiadomość: ul. Czysta l. 6, II p., na lewo pod H. H. 11315 2 2

Do sprzedania

futro damskie, nodbite popielicami, orchestryon salonowy z dwoma walcami, buciki damskie używane Nr 38, półbuciki damskie salonowe Nr 38 i inne rzeczy. Wiadomość: ulica Czarnowiejska 55, parter, od g. 5—7. 11319 2 3

Restauracya M. Sułka

w Tarnowie

przyjmie zaraz pannę do obsługi gości i inkasowania, lub płatniczego za kaucyą. 11317 2 2

Kupię

bryczkę amerykańską nowe lub używane, jednak w dobrym stanie. Zgłoszenia pod P. P. 102. przyjmuje Administracya „N. Reformy". 11323 2 2

Do sprzedania

męska świtka czarna, barankowa K 200 i 3·5 m kamgarnu czarnego, przedwojennego. Ul. Karmelicka l. 4, parter na lewo, od godz. 3—5. 11324 2 2

Liny konopiane

używane, 3 szt., w b. dobrym stanie, i na materyał, oraz kilka pił traczanych i poprzecznych, używanych, do sprzedania. Wiadomość od godz. 12 do 3, w składzie ciesielskim, przy ul. Topolowej. 11326 2 3

Poszukuję pokoiku

dla młodej studentki, w pobliżu alei Mickiewicza. Pożądane: elektryka i opał. Adresy proszę składać w Administracyi „N. Reformy" dla Studentki. 11335 2 3

Panna izr.

z zupełną znajomością języka polskiego i niemieckiego, pisząca biegle na maszynie, obeznana z wszelkiemi czynnościami biurowemi, zostanie zaraz przyjętą na dobrych warunkach u firmy: Goldlust i Ska. Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 8. 11290 2 3

Kursa naukowo-wychowawcze

dla dzieci od 4—10 lat 11209 2 2

Antoniny Winiarzowej.

Nauka w ogrodzie i na terasie według najnowszych wymagań psychopedagogii i hygieny od 9½—12½ rano, na życzenie także od 3—6 po południu. Na kursach popołudniowych konwersacya francuska. — Zapisy codziennie od 12—1 i od 3—4

ulica LUBICZ 2 (pałac).

OKAZYA.

Z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania: Teleskop i luneta astronomiczna ze statywem i skrzynką za 5600 K. — Instrument odległomierz i wysokomierz ze skrzynką za 2080 K. Mikroprojektor i mikrofotoaparat bez optyki za 750 K. Busola lasowa z noniuszami za 560 K. Busola mała za 90 K. Aparat fotograficzny do szybkiej wędrującej fotografii za 150 K. Skrzynia do gotowania potraw, na 6 osób, bez ognia, patent nowość, za 250 K. — Oglądać można w sklepie optycznym p. Biasionowej w Krakowie, przy placu Szczepańskim. 10550 8 10

Krem na twarz jako puder!!

Precz z każdym pudrem, który tylko pory zasklepia i nie odzownie z czasem tworzy zmarszczki. Używać Dra A. Rixa perłowego kremu jako pudru białego, różowego, żółtego. Ten krem z poręczeniem nieszkodliwy, nie jest wcale szminką. Panie mają zaraz matową, delikatną cerę. Do pielęgnowania skóry i piękności niedościgalnie dobry i wydatny w użyciu. Dawka na próbę 3·— K. wielka dawka, wystarczająca na 4 miesiące, 6·— K. Porto osobno. Wysyłka ściśle dyskretna.

Kosm. Dra A. Rixa przetwory, Wiedeń IX., Lackirergasse 6/V. Składy w Krakowie: Apteka Wiszniewskiego, ul. Floryańska; Drog: Komorowskiego, ul. Floryańska 33; Miklaszewskiego, plac Dominikański 1; Bękner, ul. Długa 4; Reim i Ska, Rynek 37; Magazyn uniwersalny Drobnera; we Lwowie: Apteka S. Ruckera, ul. Krakowska 1 Perfumerya Sładowskiego; apteka M. Ettingera, pl. Gołuchowskich. nadw. perf. Rechena, ul. Halicka 12; Tarnów: Droguerya Bracha; w Rzeszowie: Drog. spadkob. Linda; w Bielsku: Drog. Pelaczka, ul. Kolejowa. w Białej: Drog. Tanewski; Lublin: Perf. Stankiewicza. 11362 1 8

SMAR TOVOTTA SMAR do wozów

OLEJE do maszyn rolniczych i pługów motorowych

poleca

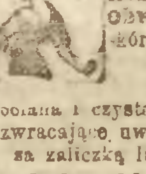
Syndykat rolniczy w Krakowie

10436 Filia we Lwowie. 4 6

Odnawiajcie skórę twarzy mojemi 5915 10 26

środkami łuskowemi

przez Dra Funkego za ideał wszelkich środków piękności uznanym. Przez tę kuracyę łuskową usuwa się nieznacznie mniej więcej w dziesięciu dniach wierzchnią skórę wraz z wszelkiemi znajdującemi się w niej i na niej skazami cery, jak piegi, trądziki, pryszcze, żółte plamy, czerwoność nosa, wielkie pory w skórze i t. d., zwiędła, obwisła skóra. Po ukończeniu kuracyi pojawia się skóra olśniewającej

piękności

młodociana i czysta, jak skóra u dziecka. Wykonanie łatwe w domu i niezwracające uwagi otoczenia. — Cena 15 K. Wysyłka dyskretna za zaliczką lub po przesłaniu należytości (także markami).

Salon J. Oswald, Wiedeń, XIII., Penzingerstrasse 50, Abt. 5

Nowoczesnych

urządzeń cegielnianych

maszyn cegielnianych i do wydobywania gliny, urządzeń przewozowych ---

wszelkiego rodzaju, dostarcza znana od lat dawnych firma

Ludwik Hinterschweiger, Ad. Bleichert i Ska

Tow. z o. por. w Lichtenegg pod Wels, Nr 10. Austrya Górna.

50 45 52

Pierwszy wiedeński koncesyonowany skład

używanych wozów wszelkich typów

także wszelkiego rodzaju uprzęży na koń ma zawsze na składzie w bardzo wielkim wyborze. Karol Fischer, Wiedeń, II., Praterstrasse 7, hotel Nordbahn. Tel. 44.406. Prosp. koresp. w języku niem. 36 107 0

Największym światowym wynalazkiem

jest

PIWO-lin

z którego za 60 hal. otrzymasz 14 litrów wyśmienitego piwa

podług recepty, dołączonej do każdego woreczka.

Tysiące pochwał najkompetentniejszych mężów.

Niech każdy bez różnicy: kupiec, przemysłowiec, rolnik, czy osoba prywatna spieszy nabyć ten cenny produkt jeszcze dziś, przed wyczerpaniem zapasów.

Przy dzisiejszem drogiem i lichem piwie, wobec panujących upałów — Piwolin oddaje nieocenione usług i jest w tej porze niezbędnym wprost artykułem dnia.

Ceny: 5945 27 6

130	paczek	K	60	—	detail	60 hal.
650	„	„	280	—	„	60 „
1300	„	„	540	—	„	60 „
2600	„	„	1000	—	„	60 „

V. JAN, fabryki chemiczne, Praga, VI., Vratislavová 5/29.

Dobrych przedstawicieli poszukujemy.

1000 koron

za wyrobienie odpowiedniej posady w prywatnem przedsiębiorstwie wolnemu od wojska, 28-letniemu, Polakowi, który zrezygnował z rządowej posady. Zgłoszenia pod „Posada" przyjmuje biuro ogłoszeń Edwarda Brauna, Wiedeń, I. Strobelgasse 2. 11110 2 2

PIECZĄTKI KAUCZUKOWE I METALOWE herby, monogramy w srebrze i złocie

oraz wszelkie roboty w zakres ten wchodzące — wykonuje artystycznie

ZAKŁAD RYTOWNICZY Mieczysława Proisnera

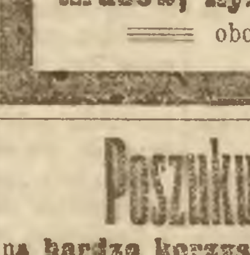
Kraków, Rynek główny 7, w podwórzu

obok firmy Maryi Praus.

10978 4 5

Poszukuje się natychmiast

na bardzo korzystnych warunkach, wolnych od wojska, rutynowanych urzędników bankowych do buchalteryi i korespondencyi, oraz pań, biegle stenografujących i piszących na maszynie po polsku i niemiecku. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod znakiem „Bank". 10785 4 3

Niech każda pani czyta

me bardzo zajmujące pouczenie o

nowoczesnem pielęgnowaniu biustu!

Rada, która okazała się dobrą w razie wiotkości lub braku pełności.

Napisać z zaufaniem pod adresem

Ida Krause, Pressburg

(Węgry), Schanzstrasse 2, Abt. 47.

172 Nic to nie kosztuje! 64 0

Nowe czeskie PIERZE GĘSIE

dartych 1 kg: białego I. puchu K 45·—, wybornych białych z puchem K 26·—, detto II. gatunek K 17·—, szarego puchu K 28·—, szarych pierzy K 10·—; niedartych 1 kg: białych I. gatunku K 10·—, detto II. gatunku K 7·—

11071 2 2 wysyła za zaliczką

IRMA HALDEK

Praga-Smichov, ul. Kinskyego 1.

Potrzebni zastępcy do dalszej sprzedaży prywatnym odbiorcom

Najpiękniejsze oblicze!

Przez zupełnie nowy, cudowny wynalazek udało się w końcu w kilku dniach usuwać bez śladu wszystkie piegi, trądziki, pryszcze, zmarszczki, jakoteż czerwoność nosa i twarzy.

Zupełne poręczenie! Prawne zastrzeżenie!

Rzecz zdumiewająca w najwyższy sposób. Skóra staje się natychmiast miękka i młodociane świeża, fałdy się wyrównują, i jest się olśniewająco piękną i młodą i przez to szczęśliwą. Tysiące dobrowolnych podziękowań ze wszystkich krajów! Przez najsłynniejszych lekarzy fachowych wynalazek ten uznany za świetny. Napisać zaraz pod adresem: L. Decker, Wiedeń 56 Fach 19. Abt. 24, a otrzyma się tę cudowną receptę wraz z wskazówką zupełnie zadarmo. Marka na odpowiedź wymagana.

2435 34 52

!Taniej niż wszędzie!

Zamawiajcie natychmiast, gdyż zapas niewielki

! Farby !

marki „Cora"	100	sztuk K	35·—
„ „Palatyn"	100	„ „	45·—
„ „Gloria"	100	„ „	40·—

nieszkodliwe do farbowania każdego rodzaju materyi we wszystkich kolorach

! Ultral !

znakomita niebieska farbka do bielizny w eleganckich kartonach 1 karton K 30·—. — Wysyła się najmniej 4 kartony.

! Shampoon !

(marki „Cois") do mycia głowy 100 sztuk K 40·—.

! Triumph !

kieszonkowy biograf z 50 różnemi obrazkami z prawdziwych kinematograficznych film za 12 sztuk K 45·—.

! Szydło „Lumax" !

praktyczny przyrząd dla każdego do zeszywania skóry, pasów, obuwia, płótna, worków, płacht wozowych i t. p. Polski sposób użycia. 1 sztuka z rozmaitemi igłami, zwojem nici K 4·50, 5 sztuk K 22·—.

!Carbono najtańsze światło na świecie!

zamiast świec i lamp, oliwnych lampek do latarń, szczególnie nadające się do wszystkich iluminacyj i do oświetlenia komór i stajen; w każdym wypadku jest zupełnie bezpiecznem i absolutnie pewnem światłem do użycia codziennego. — Polski sposób użycia. — Wysyła się najmniej 10 sztuk K 17·—. — Piękne broszki dla pań od K 2 wzwyż.

M. Szuster, Kraków, ul. Blich l. 4.

Skrzynka pocztowa 31. 11257 2 2

I-a mocne łyżki stołowe

oryginalne skrzynie po 200 tuzinów, pakowane tuzinami 9 K z Uścia (Aussig) wraz z skrzynią poleca w dowolnych ilościach za zaliczką 10853 5 5

Otto Müller, Cieplice czeskie (Teplitz-Schönau).

Swędzenie, liszaje, świerzb

usuwa bardzo szybko oryginalna, prawnie chroniona „Skabolerm", „Brunatna maść" Dra Flesch'a. Nie brudzi, zupełnie bezwonna. Słoik na próbę 4 K — h, wielki słoik 6 K, porcya familijna 15 K. Uważać na znak ochronny „Skabolerm". 1788 80 0

Składy główne: Lwów: apteka Szymona Hay, nadw. dostawcy; Kraków: apteka „pod Białym orłem", Rynek główny A.-B., 45; apteka „pod Złotym orłem" Wilhelma Ehrlicha, ul. Krakowska 11: Przemyśl: c. k. apteka obwodowa M. Schwarza; Jarosław: apteka „pod Czarnym orłem" Józefa Rehma; Tarnów: apteka obwodowa J. Misiołowskiego; Drohobycz: apteka „pod Opatrznością" G. F. Tobiasczka; Kołomyja: apteka obwodowa Dra Stefana Stinzla; Nowy Sącz: apteka Marcina Gorzeckiego. Skład główny dla Krakowa i okolicy: c. k. Apteka Obwodowa.

RABKA.

Pensyonat i łazienki cały rok otwarte.

11212 4 15 **Zarząd.**

Puchacza

poszukuje się i zapłaci dobrą cenę. Zgłoszenia listowne pod adresem: 11052 5 5

Zarząd dóbr ks. Sapiehów

Oleszyce koło Jarosławia.

Meble salonowe z bronzami

dwa salony skromniejsze, biurko męskie, skóra na otomanę i piękna lampa do jadalni do sprzedania w 11211 4 8

Hali Licytacyjnej, Bracka 6.

Do P. T. Słuchaczów prawa.

Kilku prawników poszukuje skryptów do wszystkich trzech egzaminów prawniczych. Upraszamy Panów Kolegów, mających do sprzedania skrypta prawnicze, o łaskawe podanie swych adresów i ceny tychże skryptów. Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności biuro ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków ul. Grodzka 13. 9493 10 0

Kursa leczenia błędów wymowy

jak jąkalstwo i inne, jakie niektórzy niesłusznie łączą z niedołężnością i anormalnym rozwojem, trwają w dalszym ciągu dla dzieci starszych; w 5—6 tygodniach specyalną metodą pod kierunkiem pedagoga i autora broszury: „Jąkalstwo i jego leczenie", usuwa się wadę, przynosząc ulgę i zadowolenie dotkniętym, najczęściej bardzo uzdolnionym. Wiadomości udziela Księgarnia Polska, Kraków, Sławkowska 3. 10178

Konkurs.

Komitet c. k. Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie ogłasza konkurs na posadę

adjunkta biura lasowego

siedzibą we Lwowie.

Wymagane ukończenie wyższych studyów fachowych.

Pobory zależnie od umowy.

Podania należycie udokumentowane wraz z krótkim życiorysem należy wnosić w terminie do dnia 15-go października 1913 r. do Komitetu c. k. Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, ulica Mickiewicza l. 26. 9954 3 3

Zakład kosmetyczny Franciszki Rudziszek Kraków 3 Grodzka:

poleca

Paniom, pragnącym mieć piękny i świeży, młodociany wygląd — wyroby kosmetyczne z kwiatów, swego wynalazku, polecone przez PP. Lekarzy:

Proszek „Ligia", nadający oczom niezrównany czar i blask, 4 K

Róż „Ligia" nadaje cerze piękny, naturalny rumieniec, 4 K 50 h

Puder łopianowy na włosy — najlepszy środek, działający dodatnio na tłuste włosy; osusza je, usuwa łupież, przyspiesza porost włosów i czyni je miękkiemi i puszystemi, duże pud. 4 K 50 h, małe 2 K 50 h.

Pasta „Ligia" z róż na nafcie, skuteczny i wypróbowany środek przeciw pryszczom, piegom i liszajom, duże pud. 8 K małe 4 K.

Pasta „Ligia" Hryzantem. Duży słoik 8 K, mały 4 K.

Pasta „Ligia" Mleczko służy do pielęgnowania ciała, któremu nadaje elastyczność i aksamitną gładkość.

Pasta „Ligia" „Kwiat Jabłoni" na stałe uczernienie brwi.

Wysyłam wszystkie powyższe wyroby razem za 20 K za zaliczką pod ścisłą dyskrecyą.

Do nabycia również w aptekach i drogueryach, jak u firm: „Alba", ul. Szczepańska; Korzeniowski, ul. Floryańska; Banker, ul. Floryańska; Reim i Ska, Rynek gł.; Link, ul. Sławkowska; Sporn, ul. Floryańska; Nanak, ul. Szewska. We Lwowie: w głównym składzie aptecznym Ruckera.

W Tarnowie: droguerya H. Bracha: droguerya-apteka Adlera; w Oświęcimiu: droguerya Kleizla; w Gorlicach: droguerya P. Tarczyńskiego; w Bochni: droguerya Szymanowicza; w Rzeszowie: droguerya „pod złotym orłem" P. Lind; droguerya Ossowskiego w Zakopanem i Nowym Targu. 2346

Obiady i kolacye

oraz zimne i ciepłe przekąski poleca

BAR AMERYKAŃSKI

Zygmunt Nuzikowski 1435 0 10

14 ul. Szewska 14

Lalki

od pospolitych do wykwintnych z porcelanowemi i blaszanemi głowami 10006 5 5

wszelkiego rodzaju zabawek dla chłopców i dziewcząt

Zabawki

Wózki dla lalek, konie na biegunach, sanki, holendry, harmonie ręczne i ustne, matadory metalowe i drzewiane

w Krakowie, ul. Wolska l. 1.

Bracia Tercyarze Św. Franciszka

(Bracia Albertyni)

posługujący ubogim

w Krakowie, Kazimierz, ulica Krakowska l. 43

Telefon 3213

sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wyplatane lub z siedzeniem deszczułkowem, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, taborety biurowe i salonowe.

Również przyjmują krzesła do wyplatania, naprawy i polityrowania. 17 18 6

Krzesła i stoły do wypożyczenia są na składzie.

Uniwersytet w Lublinie

został otwarty i przyjmuje zapisy studentów.

W pierwszym roku akademickim Uniwersytet posiadać będzie następujące wydziały:
1) Prawa kanonicznego i nauk moralnych,
2) Prawa i nauk społeczno-ekonomicznych,
3) Nauk humanistycznych.

Przy uniwersytecie założone zostają: Polski instytut narodowy i Instytut pedagogiczny. Jego tworzenie rozpoczyna się natychmiast, a działalność w możliwie najbliższym czasie.

Dążąc do objęcia wszystkich dziedzin nauki, Uniwersytet będzie stopniowo otwierał inne wydziały i zakłady specyalne.

Do Uniwersytetu w charakterze studentów przyjęte mogą być osoby, posiadające świadectwo dojrzałości 8-klasowej szkoły męskiej lub żeńskiej filologicznej lub realnej, oraz zdające egzamin wymaganiom, wskazanym w „Przepisach dla studentów Uniwersytetu lubelskiego“. Bez takiego świadectwa można być przyjętym na słuchacza nadzwyczajnego.

Wykłady rozpoczną się w listopadzie.

Zapisy przyjmują i informacyi udzielają codziennie od 10 do 1 z wyjątkiem niedziel i świąt: Kancelarya Uniwersytetu w Lublinie, Krakowskie Przedm. 41 (gmach dyrekcyi Tow. Kredytowego Ziemskiego).

Oddział kancelaryi Uniwersytetu Lubelskiego w Warszawie, Wierzbowa 2.

Oddział kancelaryi Uniwersytetu Lubelskiego w Petersburgu, Was. Ostrow I linja Nr 52. 11229 2 3

Jest do sprzedania

bielizna stołowa, płaszcz jesienny damski i półbuciki. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod „Bielizna stołowa". 11247

Lekcye języka angielskiego

najnowszą metodą i konwersacya. Miss May Horańczyk, ul. Basztowa 1. 4, parter. 11369 1 3

Pokoju

umeblowanego dla małżeństwa (bez dzieci), spokojnego i czystego, lub 2 mniejszych lub też pokoju z kuchnią, olektryką, poszukuje się od 15 października lub 1 listopada. Zgłoszenia pod „Lekarz wojskowy" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11373

Pokoju ładnie umeblowanego

czystego, z światłem elektrycznem, w pobliżu teatru miejskiego poszukuje int. mężczyzna. Zgłoszenia z podaniem ceny przyjmuje feldwebel Reik, „K. u. k. Bergestelle I." 11348

Drzwi i okna, bramy do domów

szklane drzwi skrzydłowe do salonów, żelazne drzwi do składów i drzwi z kratami, żelazne schody kręcone i proste, ang. klosety i żelazne węże do ustępów, żaluzye żelazne, żaluzye zwijane z drążkami i bez drążków tanio do sprzedania. Ignacy Reisner, Wiedeń, V, Margarethengürtel 134. 11359 1 2

Kamienica

II-piętrowa, z ogrodem, przy ulicy Kalwaryjskiej l. 36, do sprzedania lub zamiany na mniejszy domek lub willę z ogrodem za dopłatą. Wiadomość na miejscu. 11344 1 3

26 roczników „Czasu"

do bieżącej chwili, do sprzedania. Wiadomość: Mikulski, Kraków, ul. św. Krzyża l. 23, między g. 1—2. 11345 1 3

Pannę biurową

przyjmie się zaraz za dobrem wynagrodzeniem. Dom wysyłkowy, Kraków-Podgórze, ul. 3 Maja l. 6. 11349 1 3

ZAWIADOMIENIE!

Wobec teraźniejszych, trudnych warunków transportowych, jestem zmuszony, swą od 26 lat istniejącą filię, zamknąć z końcem listopada 1918 r. Upraszam zatem Szanowną P. T. Klientelę o rychły odbiór rzeczy oddanych do chemicznego prania i farbowania.

Z poważaniem

Pierwsza berneńska chemicz. pralnia i farbiarnia R. Tschörnera, Kraków, ul. Szewska 13.

Tamże całkowite urządzenie do sprzedania. 11376 1 3

Do wynajęcia

duży, słoneczny, frontowy pokój, umeblowany. Rynek 37, III piętro. Oglądać można od godz. 10—12 i od 4—6 po poł. 11367 1 2

Do sprzedania

salon stylowy, antyczny. Styl Pompadour. Wiadomość: ul. Tenczyńska l. 6, parter, na lewo. 11371 1 3

Do wynajęcia

pokój słoneczny, na parterze, częściowo umeblowany, bez obsługi, tylko starszej osobie. Wiadomość: ul. Tenczyńska 6, parter, na lewo. 11372 1 3

Przyjmę samodzielnego

pomocnika cukierniczego na prowincyę zaraz lub od 1 listopada. Zgłoszenia pod A. K. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11094 3 3

Poszukuje się

stajni i wozowni w mieście. Zgłoszenia do Administracyi „Nowej Reformy" pod „Wozownia". 11030 6 0

Lokata kapitału.

Sprzedam cudzoziemnie (?) wykończony dom w Krakowie, nadający się na willę lub pałac. Położenie ładne. Obok domu ogródek. Pośrednictwo wyłączone. Zgłoszenia proszę składać w Administracyi „N. Reformy" pod Ludmiła Witwicka. 11112 2 3

Lakier do podłóg kg K 20 do 26
Masa francuska kg K 22
Lakier emaliowy we wszystkich kolorach K 32
Lakier emaliowy biały I, K 55
Lakier kopalowy, prima K 48
Brunoliny prima K 28 i 42
Sikatiff prima K 18 i 42
Pokost nadzwyczajny gatunek K 24 i 28
Farbin farbuje czarne i żółte skóry 10 gr K 2
Pędzle wszelkiego gatunku
Bronzy i aluminium
Szczotki ryżowe i szczecinowe, wszelkie farby i artykuły dla potrzeb domowych poleca

L. WEINDLING

Kraków, Grodzka 28/b.

11336 Telefon 1596. 1 10

Księgarnia, Skład i Wypożyczalnia nut S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie

poleca nowości:

	Koron
Szymon Askenazy. **Napoleon a Polska.** 2 tomy	56·—
Władysław Maryan Borowski. **Ogólne zarysy wychowania narodowego**	28·—
Artur Górski. **Ku czemu Polska szła?**	28·50
E. Gros. **Objaśnienie i wskazówki do lekcyi rysunku**	2·—
Adam Krzyżanowski. **Gospodarka wojenna**	12·—
Artur Śliwiński. **Joachim Lelewel.** Lata 1786—1831	31·50
X. Bronisław Świeykowski. **Z dni grozy w Gorlicach od 25/IX 1914 do 2/V 1915**	7·—
Józef Pakies. **Wpływ wojny na wartość domów**	2·—

11258 2 5

Nauczycielka

z egzam. państw. udziela lekcyj stenografii niem. i języka niemieck. Wiadomość: E. M., ul. Zyblikiewicza 9, parter. 11377 1 3

Osoba starsza

z zawodu gospodyni, znająca się doskonale na kuchni, poszukuje miejsca na prowincyi. Zgłoszenia pod W. M. przyjmuje Administr. „N. Reformy". 11380

Kto pożyczy

urządzenia 1—2 pokoi i kuchni inteligentnej osobie? Zgłoszenia i warunki proszę podać do Admin. „N. Reformy" pod „Pedantorya". 11381 1 2

Zakład fotograficzny

„Marya", Kraków, Szewska 20, poszukuje retuszerki do pozytywów, również przyjmie panienkę do nauki. 11382 1 3

Płaszcz studencki

nowy, średniej wielkości, z przedwojennej materyi, jest do sprzedania. Wiadomość: ul. Sołtyka 13, II p., Antoni K. 11384 1 2

Taryfista

przyjmie posadę, jako taryfista, buchalter, kasyer (może złożyć kaucyę), magazynier lub t. p. Bardzo dobre świadectwa i referencye. Zgłoszenia pod „Taryfista" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11405 1 3

Rutynowana buchalterka

z 8-letnią praktyką poszukuje posady z jednorazowem urzędowaniem. Zgłoszenia pod M. E. 202. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11385 1 3

Języki:

Angielski Francuski Niemiecki itd.

Początki, Konwersacya, Gramatyka, Korespondencya, Literatura. Lekcye osobne i zbiorowe od 10 koron miesięcznie.

Instytut Ansona
ul. Szewska 17.

9518 25 0

Do sprzedania

nowa maszyna do szycia Neumana i czarna damska materya. Wiadomość z grzeczności w szkole kroju, ul. Sławkowska l. 23, drzwi 11. 11289 2 2

Jabłka

renety złote, szare, tanio do sprzedania w każdej ilości. Ul. Warszawska 3, u dozorcy. 11266 2 8

Mieszkanie

umeblowane dla małżeństwa (bez dzieci), składające się z 2 lub 1 dużego pokoju z kuchnią lub użyciem kuchni, poszukuję natychmiast lub od 15 b. m. Płacę b. chętnie prowiantami. Zgłoszenia pod Z. D. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11273 2 2

Siostry Miłosierdzia

odwiedzające ubogich w Krakowie, proszą o łaskawe udzielanie obiadów dla młodego inteligentnego człowieka, który jako jedynak, utrzymuje schorowaną matkę, a z niedostatku popadł w ostateczne wycieńczenie.

Proszą także o szezląg lub łóżko dla biednej, chorej kobiety, oraz o płaszcz ciepły dla 16-letniego studenta (wysoki, szczupły) i o żakiet ciepły dla jego matki, gdyż oboje zostali okradzeni doszczętnie.

Bliższe wiadomości u Siostry Zofii od ubogich, ulica Warszawska 6. 11191 2 0

Uniwersytet w Lublinie

przyjmuje zapisy studentów na wydziały:

1) Prawa kanonicznego i nauk moralnych,
2) Prawa i nauk społeczno-ekonomicznych
3) Nauk humanistycznych.

Kancelarya Uniwersytetu: Krakowskie Przedmieście 41 (gmach Tow. Kredytowego Ziemskiego) otwarta od 10 do 1. 11230 2 3

Nowo założony Wiedeński skład futer

pierwszorzędna wiedeńska pracownia kuśnierska, wykonuje futra damskie, męskie oraz wszelkie reperacye po nader przystępnych cenach.

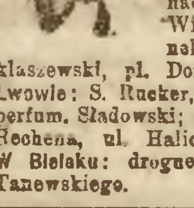
Paul Halpern, Kraków, Grodzka 42, w podworzu,

w domu gdzie kawiarnia „Elitó". 10030 4 10

Konkurs na posadę naczelnego buchaltera.

Krajowa Centralna Kasa dla Spółek rolniczych we Lwowie, ul. Mickiewicza l. 3 11399 1 3

poszukuje rutynowanego buchaltera **z wyższem wykształceniem** teoretycznem i dłuższą praktyką. Reflektuje się tylko na siły **pierwszorzędne.** Wynagrodzenie zależne od porozumienia, w razie stabilizacyi zapewnione świadczenia emerytalne w wymiarze zastosowanym do urzędników krajowych. Ewentualne osobiste zgłoszenia między godziną 11 a 1. Termin wnoszenia podań **do 30 października 1918.**

Różowe policzki i wargi o naturalnej piękności przy używaniu Dra A. Rixa jedynie dobrej, nieszkodliwej, za co się ręczy, **„rozy różanej"** (nie puszczającej). Nikt nie rozpozna, mimo wspaniałego skutku. 1 flakon K 5·—; wielka flaszka wystarczająca na 6 miesięcy 10 K. Porto osobno. Kos. Dra A. Rixa przetwory, Wiedeń, IX, Lackirerg. 6/V. Wysyłka dyskretna za pobraniem lub po nadesłaniu należytości. — Składy w Krakowie: apteka Wiszniewskiego, Floryańska; perf. Reima i Ski, Rynek 37; drog. Komorowskiego, Floryańska 33; K. Miklaszewski, pl. Dominikański 1; Magazyn uniwersalny Drobnera: We Lwowie: S. Rucker, apteka „pod Srebrnym orłem" ul. Krakowska 1; perfum. Sładowski; apteka M. Ettingera, pl. Gołuchowskich; nadw. perf. Rechena, ul. Halicka 12. W Rzeszowie: drogueryа spadkob. Linda. W Bielsku: drogueryа Polaczka, ul. Kolejowa. W Białej: drogueryа Tanewskiego. 11161 1 3

ZA 3 LUB 4

pary zniszczonych pończoch — pary zniszczonych skarpetek

otrzymuje się 2 pary jak nowe

w jedynej fabryce „Zjednoczenie", filia: Kraków, Szewska 9, róg Jagiellońskiej. 11269

Poradnia „Ordinatorium sexuologicum",

D-ra Stanisława Kurkiewicza, lekarza-specyalisty **w Krakowie,** ul. Batorego 20.

załatwia najróżnorodniejsze sprawy życia płciowego mężczyzn i kobiet, wyjąwszy choroby weneryczne i choroby kobiece.

Leczenie osłabień wzgl. wyczerpań: płciowych — nerwowych — ogólnych — po trudach wojennych — i t. p. Leczenie neurastenii, histeryi, błędnicy, gruźlicy, i wielu innych chorób, stojących w ścisłym związku z czynnem życiem płciowem. 9349 7 0

Przyszedł ostatni czas

na powszechną oświatę o zdrowiu ludzkiem we wszystkich tejże działach, a szczególnie w zakresie płciowym.

Rozczytujcie się w cyklu odnośnych prac **D-ra Stan. Kurkiewicza**, lekarza życia płciowego. Cykl ten, — pełen nowości z zakresu: fizyologii, kliniki, i etyki, życia płciowego u obu płci —, daje: zdolność z jednej strony samopoznania swoich właściwości wzgl. przypadłości, z drugiej strony zdolność obserwowania swego otoczenia i ratowania tegoż w danym razie, i t. p. — Obecnie, z powodu wyczerpania, nabyć można już tylko niektóre wydawnictwa z tego cyklu, po łącznej cenie **15 Kor. 10 hal.** Zaś cykle zupełne (komplety) z 6ciu prac nie są już do nabywania po dotychczasowej cenie: albowiem resztująca, bardzo mała ich ilość zostanie w przyszłości sprzedawaną tylko żarliwym poszukiwaczom tych unikatów odnośnej literatury, po cenie narazie nieokreślonej. — Do nabycia u autora, ul. Batorego 20. Zamówienia za zaliczką uwzględniane nie będą. 9350 7 0

Cudowny przyrząd do szycia tylko K 4.90

stębnuje szybko jak maszyna do szycia. Najlepszy wynalazek, aby każdy łatał i szył sam skórę, podarte obuwie, uprząż na konie, koce, wory, jak również materye i suknie wszelkiego rodzaju. Niezbędne dla każdego. Poręczenie za użyteczność. Cena kompletnego przyrządu z nicią, 4 różnemi igłami i sposobem użycia za 1 sztukę K 4·90, 3 sztuki K 14·—. — Wysyła za zaliczką 11306 **M. Swoboda, Wiedeń, III/2,** Hiessgasse 13—37. 1 0

Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne

członków

Tkalni mechanicznej „Krosno" w Krośnie

Towarzystwa zarejestrowanego z ograniczoną poręką, odbędzie się we **wtorek, dnia 29 października 1918,** o godzinie 3-ciej po południu, w budynku Tkalni w Krośnie.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia.
2) Sprawozdanie Dyrekcyi z przedłożeniem zamknięcia rachunków za rok 1917.
3) Sprawozdanie Wydziału kontrolującego o zamknięciu rachunków za rok 1917.
4) Wniosek Rady zawiadowczej o rozdziale zysku z r. 1917.
5) Sprawozdanie Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych z lustracyi Tkalni.
6) Wybór trzech członków Rady nadzorczej, z tych dwóch w miejsce ustępujących, których wskaże wynik losowania (§ 42 ust. 2 statutu).
7) Wybór Wydziału kontrolującego.
8) Wnioski członków. 11395

Krosno, dnia 28 września 1918.

Rada zawiadowcza:

Sekretarz **Bolesław Mańkowski.** — Prezes **Dr Jan Kanty Jugendfeln.**

Kilka kamienic, will i parcel

ma do sprzedania

J. ROPSKI, UL. SZEWSKA L. 5.

Główne konc. biuro w Krakowie. — Telefon Nr 2240

Codzień świeże zgłoszenia. 10678 2 15

Poszukuję

ekonoma

z dłuższą praktyką w postępowych gospodarstwach. Wiek poniżej lat 60. Wymagane znawstwo maszynm i otorów. Zgłoszenia tylko pisemne nadsyłać: Jerzy Turnau, Lwów, plac Dąbrowskiego l. 2. 11396 1 2

PRACOWNIA KUŚNIERSKA

Kraków, ul. Szewska l. 9 (róg Jagiellońskiej)

przyjmuje wszelkie reperacye kuśnierskie: futra, peleryny, żakiety i boa i wykonuje jak najstaranniej w najkrótszym czasie, po cenach umiarkowanych. 11351

Kompletnie urządzony wyrób wina musującego

ze zleceniami do sprzedania. Zgłoszenia pod „Imprägnierter Schaumwein" przyjmuje biuro ogłoszeń Edwarda Brauna, Wiedeń I., Strobelg. 11401

Kolińska fabryka domieszek do kawy

przedsiębiorstwo akcyjne kupców.

Uchwała zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 30 września 1918 r. ustanowioną została za rok zawiadowczy 1917/18 na akcyę lit. A. 80 koron, na akcyę zaś lit. B. 40 koron. Dywidendę wypłaca się od dzisiejszego dnia po przedłożeniu dotyczącego kuponu przy kasach naszych zakładów w Pradze II, na Florenci 15, w Kolinie, w Horkach, w Przelouczy, w Wys. Weseli, w Prościejowie i w Lubjanie — dalej w Banku przemysłowym (Živnostenska Banka) w Pradze, w Lubjańskim kredytowym Banku w Lubjanie, oraz we wszystkich filiach tych zakładów, dalej w Kasie oszczędności krol. miasta Kolina i w kantorze wymiany Kredytowego Towarzystwa „Kasa zaliczkowa i Zakład zastawniczy" w Prościejowie.

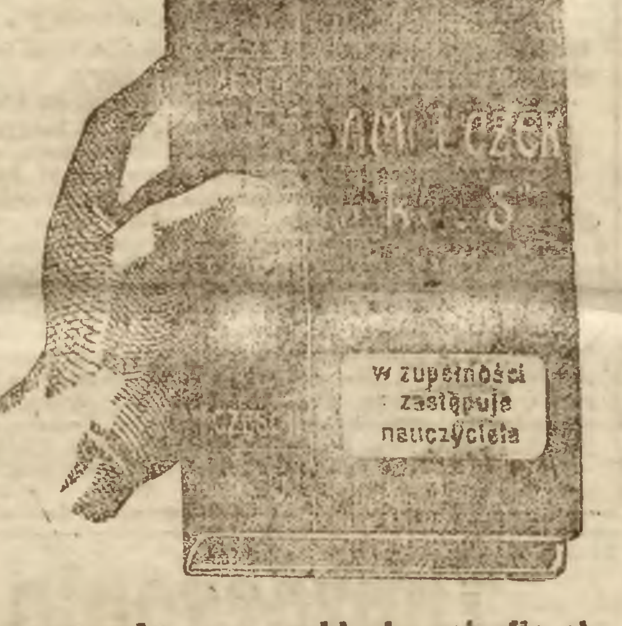
W Pradze, dnia 1 października 1918.

Em. Placek, w. r.
prezes Rady zawiadowczej.

11295

Praktyczna znajomość języków dostępna dla każdego!!

9611 4 0

Przez cały czas nauki nie natrafia się na żadne szczególniejsze trudności!

Samouczek „ARGUS" opracowany został na podstawie znakomitej metody Ansona dla osób, które pragną posiąść praktyczną znajomość obcych języków, a nie mogą korzystać z nauki w specyalnych instytutach języków (Ansona, Berlitza i t. p.)

Dotąd wyszły następujące samouczki „Argus":

polsko-niemiecki, część I. i II.	Cena każdej części K 11·40.
„ francuski, część I. i II.	+ 10% dodat. drożyźn.
„ angielski, część I.	
„ włoski, część I.	

Prospekty wysyła się bezpłatnie. — Do nabycia w większych księgarniach lub w księgarni nakładowej Stanisława Goldmana, w Krakowie, ul. Szewska 17 (II. p. Instytut języków Ansona). Adres pocztowy: St. Goldman, Kraków, Fach 53 a.

Salon mód „HELENA"

Kraków, ul. Zyblikiewicza 12

zaopatrzony w najświeższe modele, poleca wielki wybór kapeluszy damskich od najskromniejszych, do najwykwintniejszych. Zamówienia uskutecznia się w jak najkrótszym czasie. 10604 4 10

Ogłoszenie.

W celu umożliwienia producentom zbytu i równomiernego rozdziału między konsumentów krajowych kapusty i buraków jadalnych wzywa się wszystkizh producentów, by bezzwłocznie podali Krajowego Biuru jarzyn i owoców we Lwowie, ul. Mickiewicza 26, ilość wyprodukowanych i dla sprzedaży przeznaczonych buraków i kupusty (w przybliżeniu), oraz powiat i stacyą kolejową, gdzie towar ten może zostać załadowany.

Do przesyłki kapusty i buraków potrzebne są certyfikaty przewozowe Krajowego Biura jarzyn i owoców i bez takiego certyfikatu kolej nie może towaru przyjąć. Poprzednie zgłoszenie zatem ułatwi następnie wydawanie certyfikatów i zapobiegnie ewentualności psucia się towaru. 11365 1 10

C. K. NAMIESTNICTWO
Krajowy Urząd gospodarczy

Lwów, dnia 21 września 1918.

Gitarę kupię

zaraz. Zgłoszenia między g. 10—11 i ½3—½4, przy ul. Karmelickiej l. 9, III p., w oficynach drzwi Nr 7. 11352

Koce wełniane

garnitur frakowy, kostyum szaray, płaszcz i żakiet oraz inna garderoba damska, do sprzedania. Ulica Michałowskiego 6, I p. 11355

Okazyjnie do sprzedania

płaszcz wojsk., kożuszek, pokrycie na kożuszek, angles, torba wojsk. na akta. Wiadomość m. g. 1—3, ul. Podzamcze l. 22, oficyny, II p., na prawo. 11356 1 3

2—5 pokoi

z kuchnią do wynajęcia od 1 października 1918 do 1 maja 1919 r. w Bronowicach Wielkich, willa prof. Dra Lepkowskiego. Wiadomość: ul. Straszewskiego 26, I p., od godz. 11—12 w poł. 11357 1 3

Samoistni gospodarze lasowi

zechcą odstąpić bieżący dziennik czynności lasowych, potrzebny do wyższego egzaminu lasowego. Zgłoszenia z podaniem warunków zechcą adresować: „Kazimierz Warchałowski" poste restante Bachórz. 11359 1 3

KRAKÓW i JEGO OKOLICE

opisał historycznie
A. GRABOWSKI.

Najlepszy i źródłowy przewodnik po Krakowie

57 rycin w tekście.

Cena K 8·90, z przesyłką K 10·50

Do nabycia w księgarni
D. E. Friedleina, Kraków,
11134 **Rynek 17.** 9 0

Agronom

wolnego stanu, lat 28, wolny od wojska, z kilkuletnią praktyką w intensywnych gospodarstwach, obznajmiony z prowadzeniem gorzelni, z hodowlą roślin, poszukuje posady w większym majątku, najchętniej na ordynaryę. Posiada znajomość potrzebnych języków. Zgłoszenia pod „M. A. V. 9363" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11299 2 2

Próżne

skrzynki i kamionki do sprzedania. L. Weindling, ul. Grodzka l. 28. 11387 2 3

Dam 2 pary bucików

za wyszukanie zaraz 2 pokoi i kuchni z elektrycznem oświetleniem. Zgłoszenia pod M. Ż. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11334 2 2

Asystent farmacyi

z dłuższą praktyką wiedeńską poszukuje posady stałej lub sustentacyi w Krakowie lub okolicy. Zgłoszenia pod „Lazel" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11279 2 2

Do sprzedania

buciki damskie Nr 37 i 38 i welwet lilia (może być przefarbowany na każdy kolor). Oglądać można od godz. 3—5, ul. św. Filipa l. 21, drzwi 1. 11219 2 2

Masażystka egz.

uczenica profesora Kadera, wykonuje masaże lecznicze i zabiegi kosmetyczne, oraz masaż twarzy, stawia bańki. Ul. Floryańska 10. 11342 2 2

Kamienica

II-piętrowa wraz z parcelą do sprzedania. Wiadomość u Malickiego, ul. Szewska l. 21, od godz. 2—4. 11206 2 2

Sprzedam tanio

kompletną sypialnię jasną, antyczne: komody, szafy, bibliotekę, komódki, zegary, garnitur salon. Biedermeyer, obrazy oryginalne, serwis porcelanowy starowiedeński i t. p. „Doreteum", ul. św. Tomasza l. 20. 11145 2 3

50—100 K dziennie zarobi

każdy przez sprzedaż moich najnowszych modnych broszek damskich, które dla pięknego, ozdobnego wykonania każdy chętnie kupuje. Zbiór próbek z wybranych rozmaitych 5 sztuk 14 K, a z 12 wybranych sztuk 30 K. Oddzielne sztuki po 6·50 K. Do nabycia za zaliczką. Leopold Schächter, Wiedeń, II, Valeriestr. 78, Akt. 74. Patryotyczne łańcuszki wojenne 5 sztuk 12 K. 10559

Używanej kasy kontrolnej

nadającej się do apteki, poszukuje się do kupna. Zgłoszenia z podaniem ceny i opisem kasy przyjmuje Henryk Herzog, Kraków, ul. Zyblikiewicza 15. 10486

Wyroby

„SIDONIA"

torty, babki (w proszku), kremy i galaretki owocowe w kilkunastu smakach do nabycia w fabrycznym składzie

A. Sykułowskiej Kraków, ul. św. Anny 4.

7970 30 0

Pokój z utrzymaniem

dla panienek. Ul. Smoleńsk l. 24 I p., na prawo. Tamże futro męskie na sprzedaż. 10982 8 3

Poszukuje posady

urzędnik, były legionista, pierwszorzędna siła, obeznany dobrze w dziale finansowym i w prowadzeniu ksiąg w systemach. Zgłoszenia pod Pilny przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10963 5 4

Maszynistka

ze stenografią polską i niemiecką oraz pisząca biegle na maszynie, znajdzie natychmiast zajęcie biurowe. Dr Hermann, ul. Straszewskiego l. 25, II p., od godz. 5—6. 11258 2 2

Kupię

sypialnię używaną i 2 łóżka niemalowane. Zgłoszenia pod „Sypialnia 1093" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10851 6 0

Jałowiec

w każdej ilości kupuje J. Varmuža, Prościejów, Komenského 7. 10954 5 3

Młody

pomocnik handlowy

z handlu korzennego poszukuje posady w Krakowie lub na prowincyi. Zgłoszenia pod „Pomocnik" do Biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hapeszy, Kraków, ulica Jagiellońska 7. 11243 3 3

Przyjmuję

wszelki cukier do przerabiania na cukierki paczkowe wszelkiego rodzaju. Wymieniam także cukier na gotowe cukierki, a także sprzedaję je. Wesołowska, Podgórze, ul. Dąbrowskiego l. 8, sklep. 10765 9 9

Fryzyerskiego

zdolnego pomocnika

przyjmie zaraz za dobrem wynagrodzeniem Zakład fryzyerski Ludwiki Peislerowej w Samborze. 11225 8 8

Części do

maszyn do szycia

poleca i wszelkie naprawy uskutecznia. H. Blamutz, mechanik, Kraków, ulica Karmelicka l. 14. 4616 10 10

Pianistka

udziela lekcyj gry na fortepianie. Wiadomość: ul. Kremerowska l. 8, II p., w korytarzu. 99 1 0

Herbarz

St. Duńczewskiego, z r. 1757 sprzedam lub zamienię na mąkę. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod „Herbarz". 10902

Poleca się litościwym sercom

staruszkę, 85-letnią, niezdolną do pracy, a nie mającą żadnych środków na utrzymanie. Datki przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod M. E. 2776 3 0

Krawieczyznę

damską i bieliznę nową, oraz reperacye starej, jak również poprawki, przeróbki i odnówki, a także stębnówki przyjmuje i sama u siebie wykonuje nie drogo i prędko, Walerya Podolelska, krawczyni. Kraków, ul. Pocielska l. 20, prawy parter poprzecznej oficyny. Uzupełnia i uskutecznia ubiór kapeluszy i czepców oraz stroików damskich. 7880 3 0

Potrzebna osoba

do 4-letniego chłopczyka i lekkiej pomocy domowej. Obsługaczka na pół dnia za wynagrodzeniem i utrzymaniem. Ul. Pędzichów l. 2, II p., drzwi prosto. 11234 3 3

Ogrodnik

wolny od wojska, lat 40, z jednym starszym chłopcem, może zaraz objąć posadę na ordynaryę. Zgłoszenia: Helena Pałka, Kraków, ulica Czarnowiejska l. 21. 11271

Gorzelnik

Królewiak, lat 29, poszukuje posady. Może się zająć także i gospodarstwem; zna się na pługach benzynowych i na elektrotechnice. Posadę może objąć natychmiast. Zgłoszenia przyjmuje Biuro H. Schalka, Wiedeń, I., Wollzeile 11, pod „Gorzelnik 21795". 10770 4 4

Z drukarni Ludowej (?) w Krakowie, ul. Jagiellońska l. 16. — Rządca drukarni L. K. Górski.